

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Kossuth-u. 8. Telefon: 41-13
Szerkesztőségi hivatalos órák: 12-től este 8 óráig

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

Kiadóhivatal: Debrecen, Kossuth-utca 8. Telefon: 41-14.
Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6 óráig

A KONGRESSZUS UTÁN

Az egész ország dolgozó népének soha nem tapasztalt lelkes érdeklődése és örömteljes várakozása mellett ült össze a magyar nép vezető pártjának, a Magyar Dolgozók Pártjának II. Kongresszusa. Az egész ország dolgozó népe várta, hogy a Kongresszus meghatározza számára az utat, amelyen haladnia kell, hogy eddig elért nagyszerű eredményeit újabb sikerekkel, újabb győzelmekkel tudja gyarapítani.

A kongresszus a magyar nép várakozását a legteljesebb mértékben kielégítette. A tanácskozás, elsősorban Rákosi Máttyás nagy beszéde olyan hatalmas és erős fegyvert adott dolgozó népünk kezébe, melynek segítségével meg tud oldani minden feladatot, el tud háritani minden akadályt, le tud győzni minden ellenséget és biztosan tud menetetni az egész dolgozó nép számára boldogabb jövőt jelentő szocialista Magyarországra felé. Nemzetünknek, dolgozó népünk jövőjének minden nagy kérdését megvilágította a kongresszus tanácskozása, megvilágította Rákosi Máttyás böles beszéde.

Megmutatta azt, hogyan, milyen erők segítségével érte el a magyar nép eddigi hatalmas eredményeit s milyen úton tud biztosan előhaladni újabb sikerek és újabb győzelmek felé. Rákosi Máttyás szavai még világosabbá tették a magyar nép előtt, hogy „a magyar népi demokrácia sikerének egyik döntő összetevője mindaz a baráti segítség, amelyért nem lehetünk eléggé hálásak a Szovjetunió és a kiltől és a segítség nem egyszerűen kívánt, magának. Szálán elvtársnak”. De nemcsak eddigi eredményeinknek volt fő erőforrása a nagy Szovjetunió segítsége, hanem ma és a jövőben is elsősorban tőle várhatunk és nyerhetünk döntő támogatást minden munkánkhoz. Jogosan állapította meg tehát Rákosi Máttyás, hogy „a haladás és a béke laborjának tengelye és motorja felszabadított, a Szovjetunió”. Az a hatalmas és legyőzhetetlen állam, amelynek hadserege szabadságot, függetlenséget hozott a magyar dolgozó nép számára, felszabadításunk óta pedig állandó segítséggel járul hozzá fejlődésünkhöz, s örökös legdrágább kincsünk, a békénk felett. Az egész magyar dolgozó nép tudja és szívvel-lelélekkel egyetért Rákosi Máttyás megállapításával: „A Szovjetunió megcrösztésével szerencsén összefügg a népi demokráciák megerősödése... Ez a felismerés elmélyíti megszilárdítja azokat az egészséges és szoros kapcsolatokat, amelyek a népi demokráciák felszabadítottakhoz, a hatalmas

Szovjetunióhoz és böles vezéréhez, Szálán elvtárhoz fűzik.”

Az ország belső helyzetéről szólva megállapította népünk böles vezetője, hogy azt „a magyar dolgozó nép egysége jellemzi... Nemesak a béke kérdésében egységes dolgozó népünk, hanem egységes Népköztársaságunk minden döntő kérdésében... Egységes demokratikus elvtársaink megerősítésében, ötöres terrünk megerősítésében irányuló erőfeszítéseiben. Ezt a nemzeti egységet melynek politikai szervezete a Függetlenségi Népfront, Pártunk vezetésével a munkásosztály hozta létre, szoros, őszinte szövetségben a dolgozó parasztsággal.” E szilárd politikai egység létrejöttének alapjait is pontosan meghatározta Rákosi Máttyás: „Az a nép, egység, melynek pártját hiába keresnek történelmünkben, csak az után jöhetett létre, hogy megértültek az elnyomókat és kizsákmányolókat.” A politikai egység megerősítése természetesen magával hozta a gazdasági eredményeket is. Ezt a magyar nép elsősorban a Magyar Dolgozók Pártja vezette munkásosztálynak köszönheti. Az egész magyar nemzet egyetért és lelkesen teszi magáévá Rákosi Máttyásnak azokat a megállapításait, amelyeket a munkásosztályunkról mondott. „A legnagyobb elismerés és díszlet hangján kell megemlékeznem — úgy mond — a magyar munkásosztály teljesítményeiről, amelyekkel joggal büszkélkedhet az egész dolgozó népünk haladját”.

Dolgozó parasztságunk eddig végzett munkájáról is az elismerés hangján emlékezett meg Rákosi Máttyás, megállapítva, hogy „dolgozó parasztságunk nagyban és egészében teljesítette a hozzájárult reményeket”. De ugyanakkor leszögezte azt is, hogy „a mezőgazdaság az országos gazdaságunk egyik legdrágább kincsünk, a békénk felett. Az egész magyar dolgozó nép tudja és szívvel-lelélekkel egyetért Rákosi Máttyás megállapításával: „A Szovjetunió megcrösztésével szerencsén összefügg a népi demokráciák megerősödése... Ez a felismerés elmélyíti megszilárdítja azokat az egészséges és szoros kapcsolatokat, amelyek a népi demokráciák felszabadítottakhoz, a hatalmas

Azt a megállapítást, amelyet a tények a legteljesebb mértékben alátámasztanak, maga dolgozó parasztságunk is érzi. Minden jel arra mutat azonban, hogy nemesak felismerte dolgozó parasztságunk, hogy jelenlegi gazdasági formája akadályos a fejlődésnek, de el is indult azon az úton, amely az ő számára is a biztosabb jövőt jelenti. Túrkeve, Karcag, Kisújszállás és még sok más helysége dolgozó parasztsággal tértek rá a szocialista mezőgazdaság útjára. Biztosra vesszük, hogy példájukat újabb tíz, és tízezer dolgozó paraszti fogja hamarosan követni. Megvagyunk róla győződve, hogy dolgozó parasztságunk nemesak

A Béke Világtanács határozatai a békemozgalom kiszélesítéséről

Berlin: A Béke Világtanács első ülészaka a napokban ért véget Berlinben. A Béke Világtanács határozatokat hozott a békemozgalom kiszélesítéséről és szervezeti kérdésekről.

A határozatban a Béke Világtanács felhívja az országos bizottságokat, hogy mozgósítsák a világ közvéleményét a háborús propaganda kiadványainak, filmjeinek és rádióelőadásainak leleplezésére és bojkottálására. Javasolja továbbá a tanács, hogy tájékoztató irodát állítsanak fel, amely az igazságnak megfelelő tájékoztatást és adatokat szolgáltat.

A Világtanács felhívja a figyelmet a különböző országokban működő szilvesztes irányzatokkal való kapcsolatok kiépítésének fontosságára.

Fontosnak tartja a Béke Világtanács különböző országok képviselőinek nemzetközi tanácskozásait is. Ezek a konferenciák lehetővé teszik a véleményeserét és bizonyos kérdések közös megoldását. Helyesli a békétanács a Nyugatnémetország felfegyverzése ellen küzdő francia-belga bizottság kezdeményezését, hogy rövid időn belül összehívja azoknak a népeknek a konferenciáját, melyeknek kormányai aláírták az atlanti egyezményt. A Béke Világtanács helyesli az ázsiai és csendesóceáni országok konferenciájának megszervezésére vonatkozó javaslatot is. A konferencia célja a Japán újrafegyverzése elleni küzdelem megszervezése. Javasolja a Világtanács, hogy hasonló konferenciákat szervezzenek Afrika, valamint Észak- és Latinamerika népei számára is.

A Béke Világtanács elhatározta, hogy még ebben az évben a Szovjetunióba nemzetközi gazdasági konferenciát hív egybe valamennyi ország közgazdászainak, technikusainak és szakszervezeti funkcionáriusainak részvételével, a gazdasági kapcsolatok újratelvétele és a népek

nem válik akadályává Népköztársaságunk fejlődésének, hanem minden erejével hozzájárul a szocializmus építéséhez. Annál inkább biztosra vesszük ezt, mert szándékosan minden erejével támogatni fogja a Magyar Dolgozók Pártja, az a Párt, melyről Rákosi Máttyással együtt az egész magyar dolgozó nép is megállapítja és elismeri, hogy: „... amit elértünk: a magyar népi demokrácia gazdasági és szociális felemelkedése sikereit a kultúra terén, belépése a szabadság nemzetek megbecsült családjába, — ... mindaz elsősorban nagy Pártunknak, a Ma-

létszínvonalának felemelése érdekében.

A kulturális kapcsolatok fejlesztésére javasolja a Világtanács, hogy még ebben az évben orvostudományi konferenciát szervezzenek Olaszországban. Kéri, hogy a Világtanács titkársága segítséget nyújtson azoknak a nemzetközi konferenciáknak szervezésében, melyek a nemzetközi kulturális együttműködés fejlesztését szolgálják a béke megerősítésének érdekében.

Elhatározta a Világtanács, hogy létrehozza a nemzetközi

A Béke Világtanács felhívása hatalmas fegyver a béke hívei kezében

Peking: Valamennyi kínai lap vezetőhelyen ismerteti a Béke Világtanács határozatát a gyarmati és félgymarmati országok békeharcáról. A demokratikus pártok óriási lelkesedéssel fogadták a határozatot. „Lelekese támogatjuk a Béke Világtanács határozatát és harcolunk megvalósításukért” — mondta a nemzeti újjáépítési demokratikus szövetségének szóvivője. — A kínai parasztlak és munkások demokratikus pártjának nyilatkozata leszögezi: a Béke Világtanács ragyogó eredményt megnyertek a világ népeinek bizalmát.

Prága: A pénteki csehszlovák lapok vezetőhelyen foglalkoznak a Béke Világtanács felhívásával. A Prága a szakszervezeti szövetség lapja a következőket írja: „A háború fenyegető veszélyt jelent lengyelek és németek, arabok és amerikaiak, katolikusok

kulturális kapcsolatok biztosítását, amelyet időközönként összehív. Javasolja a Világtanács, hogy a békevédelmi filmek gyártásának és terjesztésének elősegítésére filmközpont létesítésnek kérdését tanulmányozzák.

A béke védelmére indított szilvesztes mozgalom alapot nyújt a szabad és becsületes vita számára, valamint közös akcióra serkent a béke védelmének érdekében a világ összes népet — állapítja meg végül a határozat.

A Béke Világtanács felhívása hatalmas fegyver a béke hívei kezében

és öhítők kommunisták és szabadelvűek számára egyaránt. A Béke Világtanács ezért valamennyi nemzet szolidaritását békeharcra szólítja fel. Minden becsületes ember harcha szólít a háború ellen!”

Bukarest: A Román Népköztársaság dolgozó hatalmas megelégedéssel fogadta a Béke Világtanács berlini ülésének határozatait.

A Scantelia Tineretulel, a Román Ifjúsági Szövetség központi lapja közli Gheorghe Constantinescu egyetemi tanár levelet. Constantinescu hangsúlyozza, hogy az anti imperialisták azért készülnek a háborúra, mert ottl remélik gazdasági helyzetük megjavítását. Az egyszerű embereknek — írja Constantinescu — le kell lepkeznük az anti imperialisták kétféle és aljas mesterkedéseit.

Kitüntették a koreai magyar kórházvonalat tagjait

Phenjan: A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság kormánya magas kitüntéseket adományozott a Koreában dolgozó magyar egészségügyi csoport tagjainak. Az Állami Zászlórend II. fokozatát kapták: Nemes Aurél, Dinnér Ottó, Remete Tibor, Rác György, Soóki László és Söjtöri Géza. Az Állami

Zászlórend III. fokozatával tüntették ki: Vés Györgyöt, Gaocsaly Annát és Karádi Györgyöt. A Háború Északi-Érdemrendet kapták: Pódor Sándor, Medgyesi Zoltán, László András, Németh Erzsébet, Kertész László, Balint Pál, Székely Sándor és Hauer Anna.

gyar Dolgozók Pártja jó munkájának köszönhető.” — Mindazokat a feladatokat, amelyeket el kell végeznünk, mindazokat a problémákat, amelyeket meg kell oldanunk, ötöves népgazdasági tervünk megvalósítását, szocializmusunk építését, szabadságunk, békénk megvédését, dolgozó népünk boldogabb jövőjének formálását, a magyar dolgozó nép, a Magyar Dolgozók Pártja, Rákosi Máttyás irányításával és segítségével akarja és tudja megvalósítani. A Magyar Dolgozók Pártja, Rákosi Máttyás jelenti a magyar népnek azt, hogy a biztos győzelem tu-

datában nézzen a jövő elé. Az MDP II. Kongresszusa megerősítette nemesak nemzetünk vezető Pártját, megerősítette az egész magyar dolgozó népet. A kongresszus útmutatásai, Rákosi Máttyás böles tanítása nyomán az egész magyar dolgozó nép most még szorosabb egységben, még nagyobb hittel és reménységgel, még lelkesebb munkával halad előre a jövő felé. Még erőteljesebben építi a szocializmust s még szilárdabban és elszántabban védi minden külső és belső ellenséggel szemben hazája függetlenségét, szabadságát és békéjét.

A Magyar Dolgozók Pártja II. Kongresszusának külföldi visszhangja

Moszkva: A TASSZ-iroda jelentése részletesen ismerteti a Magyar Dolgozók Pártja II. Kongresszusa március 1-i délelőtti ülésének lefolyását és a vitát Gerő Ernőnek az öt éves terv első évi eredményeiről szóló beszámolójával kapcsolatban. A jelentés beszámolt Nagy Mária, Juhász József, Nagy Imre, Czotner Sándor, Gonda György, Urmós Erzsébet, Köbböl József és Friss István felszólalásáról valamint a holland, a belga és a dán fegyverpártok képviselőinek üdvözlőszavairól.

Prága: A csehszlovák lapok folyamatosan beszámolnak a Magyar Dolgozók Pártja II. Kongresszusáról. A bratislavai „Új szó” a „Hazafiságot”

címmel hosszú részleteket közöl. Révai Józsefnek a kongresszuson elhangzott felszólalásából. Róma: Az „Unita” részletesen ismerteti Gerő Ernő államminiszter beszámolóját a Magyar Népközlársaság gazdasági helyzetéről. Gerő Ernő beszámolója — írja az „Unita” — új, nagyszabású győzelmekről számol be, amelyeket a magyar nép a Magyar Dolgozók Pártja vezetésével, a Szovjetunió baráti támogatásával aratott.

Peking: A Zsenminszibao, a Kínai Kommunista Párt központi lapja, vezetőhelyen közölte Molnár Erik igazságügy-miniszter, a Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége tagjának cikkét a Pártkongresszus előkészületeiről.

London: A Daily Worker írja: Harry Pollitt, az Angol Kommunista Párt főtitkára és John Mahon londoni területi titkár, tudósítást küldtek a Kongresszusról, melyben többek között ezt írják: Az a jelentés, amelyet Gerő Ernő, az öt éves terv első évében elért eredményekről adott, a termelés fokozódását, a beruházások óriási mértékét, a nemzeti jólételem állandó emelkedését, továbbá a nemzetgazdaság kapitalista részének fokozatos beszezugorodását mutatja.

A példa nélkül álló számok mutatják, hogy a népi demokrácia egy év alatt a nemzetgazdaság terén többet alkotott, mint a Herby-rendszer húsz esztendő alatt.

Tito elleni harc, harc a háború ellen

Jugoszlávia munkásozta-lya mind szervezetten harcot folytat a háborús korszakok megakadályozására. Maga a Tito-klika is beismeri, hogy az alkalmazásban lévő vasipari dolgozók több mint 32 százaléka naponta hiányzik munkahelyéről. Sok üzemben ez a szám még ennél is nagyobb. Az „Elka” vállalat 1180 dolgozója pedig már nyíltan megtagadta a háborús gazdálkodás részére való termelést.

Nagy eredményeket érnek el az építkezési dolgozók a katonai építmények, támaszpontok, stratégiai utak, kazánnyak, fegyvergyárak, tengeri bázisok építésének megakadályozásában. A szervezett szabotázsok következtében 1951 január 15-ig az összes építkezési gépek 60 százalékát semmisítették meg, illetve tették alkalmatlanná és ezeknek az értéke eléri a tízmilliárd dínert.

Az erdészeti dolgozók és az erdőirtásra mozgósított parasztság a tömeges szökésekkel igyekezik megakadályozni, hogy a titóisták eleget tudjanak tenni az imperialistáknak vállalt kiviteli köte-

lezettségüknek. Az északi járásban az erdei munkások 50 százaléka szűkölt meg az irtásoktól, sok más helyen pedig a munkások kétharmada bojkottálja a munkát.

A vasutasok harcának az eredménye, hogy a vagonok ezrei kihasználatlanul hevernek, hogy a szállított anyagok megrongálódnak és hogy a kiszállítás nem folyik úgy, mint ahogy azt a háborús gyújtogatók szerelnék. Többek között nem tudtak a titóisták teljesíteni a bauxit-kiszállítás tervét, mert a Drszina-bánya 320 vagonnal kevesebbet kapott a szükségesnél a külföldre való szállítás lebonyolítására. Emellett a vasutasok már a megakadályozott vonatokot is visszahozták és rossz helyre irányították. Így az élelmiszer-szállítmány, amelyet Loznicéből Münchenbe irányítottak, négy nap helyett 14 nap alatt ért el a határig.

A Tito-banda elleni harc sikerei megmutatják a munkásozta-ly szerveztségét és azt a szilárd elhatározást, hogy folytatja harcát, egészen a Tito-banda megsemmisítéséig.

A Koreai Egységes Demokratikus Hazafias Front Központi Bizottsága különleges bizottsága az amerikaiak és lizinmanisták gaztetteiről

Észak-Korea: A Koreai Egységes Demokratikus Hazafias Front Központi Bizottságának különleges bizottsága 1951 március 1-én jelentést juttatott el az ENSZ közgyűléséhez és a Biztonsági Tanács elnökéhez az amerikai agresszorok és a lizinman-klika Szöul és Incson városokban és környékükön elkövetett gaztettiről.

A különleges bizottsághoz, — mondja a többi között a jelentés, egymásután érkeznek újabb adatok arról, hogy a vérszomjas amerikai szörnyetegek és a lizinmanisták lerombolják Korea városait és falvait.

Az amerikai légitámadások napról napra megsértik a nemzetközi jog elemi szabályait és halálra gyilkolják Korea békés lakosságát.

A különleges bizottság kötelességének tartja, hogy az egész békeszerető emberiségnek a világ minden becsületes emberének tudomására hozza, hogy az amerikai imperialisták és a lizinmanisták a koreai nép szabadságára és életére törnek.

A jelentés felsorolja azokat a kegyetlenkedéseket, amelyeket MacArthur egyenes parancsára elkövettek.

A jelentés további részében elmondja, hogyan pusztították és perzseltek fel Szöul kulturális emlékeit, gyárait, üzemeit, lakóházait az amerikai és lizinmanista csapatok.

Városainknak és falvainknak ilyen gazdombolása a békés lakosság kiltása — hangsúlyozza a továbbiakban a közlemény — az amerikai hóhérok esztelen gyűlöletét fejezi ki országunkkal és azokkal a sikerekkel szemben, melyeket a koreai nép a népi kormány vezetésével öt év alatt a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság elért.

A különleges bizottság kifejezi meggyőződését, hogy a világ minden szabad-szabadszerető népe egyetért vele abban, hogy az amerikai intervenciók és a lizinmanisták de elsősorban a koreai fegyveres beavatkozás olyan szervezői, mint MacArthur és Dulles, felelősek minden anyagi kárért, amit a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság

2 oldal

1951. március 4.

állami vállalatainak és intézményeinek okoztak és mindezekért a legsúlyosabb büntetésben kell őket részesíteni.

Szöul: Az amerikaiak a városalma Szöul három hónap alatt milliós virágzó városból, hóltetekkel telezsört romhalmazzá változtatta, mindössze 35 ezer lakossal.

Szöul vezető polgáraiból alakult vizsgálóbizottság megállapította, hogy három hónap alatt 43.590 szöuli lakost megszártak le.

Az amerikaiak menekülésük előtt rendelkezést adtak ki, hogy a lakosság hagyja el a várost. Ugyanekkor kifosztották a palotákat, könyvtárakat és múzeumokat, végül felgyújtották azokat a középületeket és gyárakat, amelyek a bombázások alatt épségben maradtak. Az amerikai katonák egy egész

utcát bordélyházzá változtattak, behatoltak a magánlakásokba és a nőket magukkal vitték.

Amikor az amerikaiak a város elhagyására készültek, kihirdették, hogy mindenkit, aki nem hagyja el Szöul, úgy tekintenek, mint aki a koreai néphadsereghez húz.

Január 4-én, amikor a néphadsereg csapatai benyomultak a városba, csupán ezer embert találtak.

Peking: Rövidesen Koreába indul a Kínai Vöröskereszt által szervezett önkéntes egészségügyi brigád, hogy orvosi és egészségügyi segítyt nyújtson a háború sújtotta koreai népnek.

A brigád, amely 12 egységből áll, igen nagyértékű orvosi felszerelést — vizs — magával. Mindezt a kínai nép adományaiából vásárolták.

Rendelet a fegyvertartási engedélyekről

A belügyminiszter rendeletet adott ki új mintájú fegyvertartási engedélyek rendszeresítéséről és a régi engedélyek kicseréléséről. A rendelet szerint az érvényben levő fegyvertartási engedélyek helyett löszervizárlási betétlapot magában foglaló, új mintájú fegyvertartási engedélyt rendszeresítenek. A most érvényben levő fegyvertartási engedélyek július hó 1 napjával érvényüket veszítik.

Az, aki a birtokában lévő fegyvert továbbra is megkivánja tartani, ugyiszintén az, aki fegyverét megkivánja tartani, annak a rendőrség meg kell kívánja tartani, annak a rendőrség meg kell kívánja tartani és intézkedik arról, hogy a fegyvert hol kell beszálltatnia.

Az új mintájú fegyvertartási engedélyek kiadása díjmentesek. A löfegyver vásárlására és tartására jogosító engedélyket a rendőrség meg kell kívánja tartani, annak a rendőrség meg kell kívánja tartani és intézkedik arról, hogy a fegyvert hol kell beszálltatnia.

nélküli fegyvert tart birtokában, büntetendő cselekményt követ el.

Yves Farge volt miniszter, a francia béke és szabadság harcosai szövetségének elnöke a Béke Világtanács berlini üléséről hazatérőben szerdán este Prágába érkezett. A csehszlovák Távirati Iroda számára adott nyilatkozatában kijelentette: a Békevilágtanács tárgyalni óhajt különféle olyan mozgalmakkal, amelyek megakarják védeni a békét.

Yves Farge bejelentette, hogy Párisban rövidesen érkekezetre ülnek össze azoknak az országoknak képviselői, amelyek saját népük akaratára ellenére tagjaivá lettek az úgynevezett atlanti tömbnek. Az értekezleten megjelennek a német nép képviselői is és meg fogják tárgyalni az atlanti tömbben résztvevő országok békeszerető népei harcának összehangolását Nyugatnémetország remilitarizálása ellen.

Művészek tanulmányozzák a marxista-leninista esztétika kérdéseit. Novoszibirszki jelentések szerint a városban több mint száz színművész, festőművész, zeneszerző és egyéb művészeti dolgozó marxista-leninista esztétika kérdéseit tanulmányozó szemináriumon vesz részt. Az első szemináriumi előadást a területi pártbizottság titkára tartotta „A marxista-leninista esztétika alapelvei”

Grotewohl nyilatkozata a német-lengyel barátságról

Varsó: Március 1-én kezdődött a Német Demokratikus Köztársaságban a Német-Lengyel Barátság hónapja. Ebből az alkalomból Otto Grotewohl, a Német Demokratikus Köztársaság miniszterelnöke a Tjibuna Ludu munkásozta-ly beszédeket folytatta.

Otto Grotewohl miniszterelnök kifejezte: Az imperialista hatalmak azért izgatnak az Odera-Neisse határ ellen, mert új háborús összeütközést akarnak létrehozni Európában ezen a részén. — Mi elutasítjuk ezt a lángoló tüzet — mondta — mert békét akarunk! Az Odera-Neisse határ számunkra a béke határa, a lengyel nemzettel való baráti kapcsolatok záloga.

A Német Demokratikus Köztársaság kormányja és országunk népe — mondta — Grotewohl — folytatja erőfeszítéseit, hogy hely-

reállítsuk hazánk egységét, megkösztük a békeszerződést és fokozzuk a harcot az újrakezrekezes ellen. Az egész nemzet mind határozottabban azonosítja magát ezekkel a célokkal.

Otto Grotewohl idézte Sztálin szavait:

„Késégtén hogy a békeszerető Demokratikus Németország fennállása a békeszerető Szovjetunió fennállása mellett kizárja az európai háború lehetőségét, véget vet a vérontásnak Európában és elhelyezkedik a két népi közötti imperialista bilincsbe verjük az európai országokat.”

Grotewohl miniszterelnök befejezésül a következőket mondta:

— A német és lengyel nemzet közötti évszázados gyűlölet és háborúsokodás helyét a két nép közötti béke és barátság veszi át.

Aláírták a magyar-német rádióműsor egyezményt

Szombaton dében aláírták a magyar-német rádióműsor-egyezményt a népművelési miniszteriumban.

Az egyezmény értelmében a Magyar Rádió és a Német Demokratikus Köztársaság rádiója havonta egy-egy reprezentatív hangversenyt közvetít a másik ország hallgatói számára, kicserélik zenei

anyagokkal, tanulmányozzák egymás munkáját, kölcsönösen szerepelnek vendégművészeket, riportokban számolnak be a másik ország életéről és munkájáról, kicserélik tapasztalataikat és a leg-

fontosabb iratokat, színdarabokat, tudományos és rádiószakkönyveket megküldik egymásnak.

LEGUJABB SPORTHIREK

Bécs: A világbajnokságnak már csaknem minden benevezett résztvevője megérkezett Bécsbe. — A magyar versenyzők szombat délelőtti Körner polgármester fogadón találkoztak a csehszlovák és román versenyzőkkel. A bajnokság ünnepélyes megnyitására szombaton délután 6 órakor került sor. A magyar férfi csapat szombati ellenfele a német a női csapat a jugoszláv válogató lesz. A magyar csapatok vasárnap délután a következők:

Férfiak: Délelőtti 9 órakor Magyarország — Portugália, délután 2 órakor Magyarország — Új-Zéland, este 9 órakor Magyarország — Ausztria.

Nők: Délelőtti 11 órakor Magyarország — Svájc, délután 4 órakor Magyarország — Brazília, este 9 órakor Magyarország — Anglia.

A férfi válogatót mind a négy mérkőzésre Sidó Kócián, Farkas J. összehívásban állt fel. Női csapatunkban mind a négy mérkőzésen a Gervainé, Farkas Gizi, Jávoriné játsza a páros és Gervainé szerepelt fog mind a négy mérkőzés egyesében is.

— Éjszakai szolgálatot tartó győgszertárok március 3-9-ig: 16/18. Vöröshadsereg-útja 31. — 16/15. Szabószőlő-út. 4. 4) — 16/9. Árnád tér 3.

Az MDF Központi Vezetősége

TAGOK:

Rákosi Mátyás, Andics Erzsébet, Antal János, Apró Antal, Badari László, Berei Andor, Bíró Zoltán, Bottyánszki Pálné, Czottner Sándor, Dabronaki Gyula, Dénes István, Dögei Imre, Drahos Lajos.

Erdei Mihály, Farkas Mihály, Friss István, Galló Ernő, Gáspár Sándor, Gerő Ernő, Győre József, Házi Árpád, Harustyák József, Hegedűs András, Hidas István, Horváth Márton.

Jegvinák János, Joború Magda, Kádár János, Kállai Gyula, Katona Antal, Kiss Károly, Koczina Gyula, Kovács István, Köböl József, Kristóf István, Mekis József, Molnár Imre, Molnár Erik, Nagy Imre, Nagy Mária, Nógrádi Sándor, Non György.

Olt Károly, Papp Imre, Patáki János, Péter Gábor, Péteri István, Piros László, Pengrácz Kálmán, Polihornyák József, Pócze Tibor, Prieszol József.

Ratkó Anna, Révai József, Rónai Sándor, Somogyi Antal, Suháida József, Schumeth János, Szabó István, Szabó László, Szász Ferencné, Szobek András, Szűcs Lajos, Tausz János.

Vas Istvánné, Vas Zoltán, Vágvölgyi Tibor, Vida Gyula, Zelei Ferenc, Zöld Sándor, Zsofinyecz Mihály.

PÓTTAGOK:

Ács Lajos, Bata István, Benke Valéria, Betlen Oszkár, Czelt József, Csikesz Józsefné, Dávid Ferenc, Döbrentei Károlyné, Harmati Sándor, Janza Károly, Keresztes Mihály, Kossa István, Molnár Ernő, Nagy Józsefné, ifj. Nyers Rezső, Sándor József, Sárfi Rózi, Szirmai István, Tatar Kiss Lajos.

AZ MDF KÖZPONTI ELLENŐRZŐ BIZOTTSÁGA TAGOK:

Alapi Gyula, Bárd András, Házi Árpád, Kiss Károly, Konok Ferenc, Lakatos Dezső, Maróti Károly, Nezvál Ferenc, Pécsi József, Szabó Pirokska, Szabó János.

PÓTTAGOK:

Bernáth Lászlóné, Verlein Ferenc.

A Központi Vezetőség ülése

A Kongresszus által megválasztott Központi Vezetőség március 2-án megtartott, első ülésén egyhangúan újraválasztotta a Magyar Dolgozók Pártja főtitkárát, Rákosi Mátyást.

A Központi Vezetőség megválasztotta a Párt vezető szerveit: a Politikai Bizottságot, a Titkárságot és a Szervező Bizottságot.

A Politikai Bizottság tagjai: Rákosi Mátyás, Gerő Ernő, Farkas Mihály, Révai József, Kádár János, Kovács István, Horváth Márton, Apró Antal, Rónai Sándor, Harustyák József, Szabó István, Zöld Sándor, Hegedűs András, Vas Zoltán, Nagy Imre, Zsofinyecz Mihály, Kiss Károly; póttagjai: Piros László, Dénes István, Kristóf István, Hidas István.

A Szervező Bizottság tagjai: Rákosi Mátyás, Kádár János, Kovács István, Horváth Márton, Hegedűs András, Hidas István, Rónai Sándor, Apró Antal, Nógrádi Sándor, Kiss Károly és Dénes István.

A Központi Vezetőség a Párt központi lapja, a Szabad Nép Szerkesztő Bizottságának vezetőjéül Betlen Oszkárt jelölte ki.

A Politikai Bizottság tagjai: Rákosi Mátyás, Gerő Ernő, Farkas Mihály, Révai József, Kádár János, Kovács István, Horváth Márton, Apró Antal, Rónai Sándor, Harustyák József, Szabó István, Zöld Sándor, Hegedűs András, Vas Zoltán, Nagy Imre, Zsofinyecz Mihály, Kiss Károly; póttagjai: Piros László, Dénes István, Kristóf István, Hidas István.

Szerdán este hét órakor a Ma-

A Pravda vezércikke az áruszállításról

A Pravda március 2-i számának vezércikke a többi között ezeket írja:

1951-ben a Szovjetunió minisztertanácsa és a SzK(b)P Központi Bizottsága újabb, lehetségesnek tartotta a kiskereskedelmi áruk leszállítását. Ez az áruszállítás immár a negyedik. — Ez a következő áruszállítás biztosítja a munkások és alkalmazottak reálbérének és a parasztok jövedelmének szüntelen növekedését. A lakosság élelmiszereket és iparcikkeit iránti keresete erősen megnövekedett.

Hazánkban a kommunizmus építésében elért ragyogó sikereit milliók önfeláldozó munkájának eredményei.

Minden ország dolgozói látják — folytatja a vezércikk —, hogy a Szovjetunióban a békes építés gigantikus lendületének eredményeképpen miként emelkedik a nép életszínvonala.

A Szovjetunió gazdaságának újabb felvirágzása a szovjet dolgozók jövedelmének tovább javulása újból és újból megmutatja a szocializmus fölényét a kapitalizmus fölött. A szocializmus országában békes építőmunka folyik, telve alkotó lelkesedéssel és a néptömegek élete mind szebb és jobb lesz. A tőkés országokban folyik az eszevesztett gyeverkezési hajszák emelkedik a dolgozókra nehezedő adóterhek növekszik a dolgozók millióinak éhínsége és nyomora.

Befejezésül a vezércikk hangsúlyozza, hogy a szovjet nép Lenin és Sztálin nagy Pártja köré tömörülve önfeláldozóan dolgozik szeretteit hazájá javára és magabiztosan halad előre a kommunizmushoz vezető úton.

A Béke Világtanács éber őrizője a népek békéjének

Péter János püspök nyilatkozata a Béke Világtanács berlini határozatairól

Péter János püspök, a Béke Világtanács tagja nyilatkozott a Világtanács berlini határozatairól.

— A magyar nép békeküzdelmé számára nagy nyereség az — mondotta Péter János református püspök —, hogy időben majdnem egybeesett a Magyar Dolgozók Pártjának országos kongresszusa és a Béke Világtanács berlini tanácskozása. A kongresszus beszámolója felmérték helyzetünket, kijelölték utunkat és minden hű és igaz magyar fogadalomtelét fejezte ki Rákosi Mátyás, a magyar nép szereteti vezetője ezekben a szavakban: „Igjérjük, hogy lankadatlanul, hűen, erőnkkel nem kímélve küzdünk tovább a béke frontján és mindenütt ott leszünk ahol a béke nagy ügyéért küzdeni és áldozni kell” — idézte Péter János.

Péter János püspök a továbbiakban rámutatott, hogy a magyar nép azonosítja magát a Béke Világtanács berlini határozataival: követeli, hogy a béke, a nemzetközi biztonság érdekében az öt nagyhatalom között békeegyezményt. A Béke Világtanács munkájával kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a Világtanács bebizonyította: valóban éber és tevékeny őrizője a népek békéjének és szabadságának. Több mint nyolcvan ország képviselői voltak együtt Berlinben. Az alapos és részletes beszámoló-

lókól kiderül, hogy a népek szerte az egész világon türelmetlenül figyelik az ENSZ békét veszélyeztető határozatait.

— Számos kiváló egyházi személyiség hívta fel mind a keleti, mind a nyugati országokban élő egyházakat, hogy ébredjenek rá igazi hivatásukra és tetteikben is megmutatkozzanak legyennek maguk is a béke ügyének védelmezői. Nekünk is fokoznunk kell hűségünket, munkánkat. Ebben a református egyház minden szolgálója és minden hű és keresztényi engedelmességgel és odaadással vesz részt — fejezte be nyilatkozatát Péter János püspök.

MEGJELENIK GERŐ ERNŐ ÉS FARKAS MIHÁLY KONGRESSZUSI BESZÉDE

Füzet alakjában megjelenik Gerő Ernő és Farkas Mihálynak a Magyar Dolgozók Pártja II. Kongresszusán elhangzott beszéde.

Gerő Ernő beszédében ötéves tervünk és egész népgazdaságunkra kiható kérdéseket tárgyalt meg. Farkas Mihály beszédében bekéri védelme és néphadseregünk fejlesztésének kérdésével foglalkozott.

E beszédek olvasása és tanulmányozása segítséget jelent minden dolgozó számára munkája elvégzésében és világszerte számunkra az elkövetkező nagy feladatokat.

A Magyar-Szovjet Barátság Hónapjának megnyitó ünnepségei

A Magyar-Szovjet Barátság Hónapja március 7-én kezdődik. Március 7-én, szerdán 12 órakor a Nemzeti Szalonban ünnepélyes keretek között nyitják meg a „Szovjet emberek harca a békéért” c. kiállítást. A megnyitón Mihályfi Ernő népművelési miniszterhelyettes mond ünnepi beszédet.

gvar Népköztársaság minisztertanácsa és a Magyar-Szovjet Társaság az Allami Operaházban ünnepséget rendez. A Magyar-Szovjet Barátság Hónapja megnyitóünnepségén beszédet mond Erdei Ferenc földművelésügyi miniszter, az MSZT elnöke és V. P. Nyikityin akadémikus, a barátság hónapjára érkező szovjet küldöttség vezetője. Ez-

után ünnepi műsort mutatnak be.

Március 8-án, csütörtökön 12 órakor az Iparművészeti Múzeumban megnyitják a Magyar-Szovjet Társaság és a Magyar Nők Demokratikus Szövetsége által rendezett „Szovjet nők a békéért” c. kiállítást. A megnyitóünnepségen Jóboru Magda, a közoktatásügyi miniszter első helyettese mond beszédet.

A szovjet küldöttek életrajzi adatai

V. P. Nyikityin akadémikus, a küldöttség vezetője, 1893-ban Lenjingrádban született. 1939-ben lett az Akadémia tagja. Az elektromechanika és elektromos hegesztő gépszerkesztés szakembere. Jelentős eredményeket ért el a Váltakozó, a hegesztés vizsgálata és az elektromos hegesztőberendezések elmélete terén. A Szovjetunió Tudományos Akadémiája moldvai fiókjának elnöke.

P. A. Baranov biológus 1892-ben Moszkvában született. 1943-ban lett az Akadémia tagja. A növénytan és a növénymorfológia és biológia, különösen pedig az életfeltételek végső határának megállapítása terén végez tudományos kutatómunkát. A moszkvai tájgazdálkodó társaság tagja.

Makszim Tank (Jegvenyij Ivanovics Szkurko) Sztálinvárosi belorussz költő 1912-ben született Pulkovicsina faluban. Fiatal korától kezdve harcolt Nyugat-Bjelorusszia felszabadításáért a lengyel földbirtokosok elnyomása alól. — A lengyel fasiszták üldözték és 1933-ban bebörtönözték. Első verseit a börtönben írta. 1948-ban a „Hirdessétek” c. verskötletét Sztálin-díjjal tüntették ki. Az 1950. évi II. összefüggési békekongresszusra beválasztották a Szovjetunió békebizottságába. A Belorussz Szovjet

Szocialista Köztársaság Legfelső Tanácsának tagja.

V. M. Amosov sztahanovista olvasztó, a zlatouszki Sztálin-kohóművek dolgozója. Híres sztahanovista ismert újító, a kohászok országos szakmai versenyének kezdeményezője.

Kezdeményezője sokszáz követőre talált, szinte naponta érkeznek hozzá levelek a Szovjetunió üzeméből, amelyekben a kezdeményezését követő olvasztások beszámolnak új eredményeikről. Amosov nemcsak a termelésben jár élen hanem a társadalmi munkában is.

Megjelent a „Tartós békéért, népi demokráciáért” új száma

Bukarest. A „Tartós Békéért, Népi Demokráciáért” legújabb száma közli a Béke Világtanács békeegyezmény megkötésére irányuló felhívását valamint a Béke Világtanács első ülésén hozott határozatokat.

A lap vezércikke a Béke Világtanács határozataival foglalkozik. Megállapítja: E határozatok nemcsak szűrt felismereteket jelentenek, melyek körvonalatlanul leleplezik az imperialista agresszív politikáját — ezek a határozatok a világ minden népe elé közzétett feladatok tárnak, amelyeknek segítségével a néptömegek kezébe véve a béke védelmének ügyét, minden kétséget kizáróan meg tudják fékezni az új háború gyújtópatkát.

A lap beszámol a Béke Világtanács ülésének munkájáról.

Közlönyek foglalkoznak a Magyar Dolgozók Pártja II. kongresszusának valamint a Csehszlovák Kommunista Párt Központi Bizottsága plenárisának munkájával.

Kivonatolva közli a lap Rákosi Mátyás kongresszusi beszámolóját, Boleslaw Bierutnak a Lengyel Munkáspárt Központi Bizottsága nemrég véget ért plenáris ülésén, valamint Klement Gottwaldnak a Csehszlovák Kommunista Párt Központi Bizottságában emandott beszédét.

Közlí még a lap Ruben Levy, a Bolgár Kommunista Párt Központi Bizottságának tagja elnökét Tito fasiszta kikiáltásának az igazi népi kultúra ellen indított hadjáratairól, végül Jan Masarik „Politikai jegyzete”-it is közli.

A HÉT KÖNYVEI

Magyarország új arca (album), füze 23, köve 30 forint.
A Bolsevik Párt harca a mezőgazdaság kollektivizálásáért, szerényyeg a SzK(b)P történetének tanulmány, 160 oldal, füze 4 forint.
Az ausztráliai államszövetés (nemzetközi kérdések 50 sz.) 38 oldal, egy forint füze.
Marius Magnien: Korea szabadság-harca 64 oldal, füze 2 forint.
Stépirodalmi könyvkiadó: Fiatal írók antológiája I. 228. oldal, füze 7 forint 50 fillér, köve 12 forint 50 fillér.
Uj Magyar Könyvkiadó: Babatevők: Az aranyoslag lovagja 2 kiadás, 602 oldal, köve 35 forint 50 fillér.

Íllásági Könyvtár: Művelt Nép Könyvkiadó: Gazda István: Új anyagok az em. her szorgalmatában (a műanyagok) Természet-tudományos kiskönyvtár 61. sz. 88 oldal, 3.50 forint füze.
Herczeg Tibor: Pillantás a végtelebe (Természet-tudományos kiskönyvtár) 62. sz. 60 oldal, füze 1.50 forint.
Végvári Vitézek, Szegénylegények 152 oldal, füze 9 forint.
Egy szovjet gyár élete 17 oldal, füze 7 forint 50 fillér.
Százalov: A penzom és a molekula között (kollóidok) Természet-tudományos kiskönyvtár 60. sz. 54 oldal, füze 1.50 forint.

3 oldal

Takarékoskodjunk a tüzelővel!

Nem kell napközben melegíteni — egész napon át forrón tartja az ételt — italt az ORION HÓPALACK

Szabó István altábornagy a mai ünnepi nagygyűlés szónoka

HOZZASZÓLÓ: LUIGI MARKOVICS
TRIESZTI KOMMUNISTA PARTI KÉPVISELŐ

Impozáns méretű kongresszusi nagygyűlés színhelye lesz vasárnap délelőtt az Arany Bika előtti tér. Szabó István altábornagy tart beszámolót, melyhez Luigi Markovics, a Triestri Szabadterület kommunista párti képviselője szól hozzá.

A nagygyűlésen Debrecen minden dolgozója részt vesz. Bejönnek a tanyavilág dolgozói, a termelőcsoportok, a gépállomások tagjai. Az üzemi dolgozók, szövetkezetek zászlókkal, transzparensekkel vonulnak fel.

Közel kétfélmillióforintos megtakarítást értek el megyénk termelőszövetkezetei kongresszusi építkezéseik során

A Kongresszusi versenyben nemcsak az ipari munkásság vett részt, hanem igen jelentős részt vállaltak a termelőszövetkezeti dolgozók is. Hajdú-Bihar megyében igen szép eredménnyel zárult a termelőszövetkezeti kongresszusi megtakarítási mozgalma az építkezéseknél.

A megyei termelőcsoportok és szövetkezetek közül a kongresszusi versenyben 96 vett részt, 48 brigáddal és 140 munkással. A csoportok összesen 106 állatállító építésébe kezdtek bele a többiek során. Ezek közül 54 istálló, a kongresszusi megépítettek, míg a többieknél már a fele munkát elvégezték.

A termelőcsoportok az építkezések során mindenütt szem előtt tartották a minisztertanács takarékosági határozatát. Használt anyagok beépítésével, saját munkanő felhasználásával, egymillió hétszáz ezer forintot takarítottak meg. A legnagyobb megtakarítást a püspökladányi járás termelőszövetkezetei és csoportjai érték el. Tizenhat állatállító, sertés és baromfi óljait, valamint juhórályait építésénél félmillió forintot takarítottak meg.

Debrecen város határában lévő termelőcsoportok 400.000 forintos megtakarítást értek el.

A többi termelőcsoportok közül a komádi „Vörös Csillag” termelőszövetkezet a kiutalt 50 ezer forintos államsegélyből 30 ezer forintot visszafizetett, mint megtakarítást. Közel harmincezer forintos megtakarítást ért el juhórály és istálló építésénél a derecskei „Rákóczi” termelőszövetkezet. A

nádudvari „Sztálin” termelőszövetkezet március 26-ra vállalta rizstelepeik munkálatai során 22 ezer köbméter föld kiemelését. Vállalásukat február 24-ig 90 százalékban már teljesítették is! A püspökladányi „Október 12” tszcs 200 darab juhot befogadó hodály építése mellett vállalt három ezer darab facsemete kiültetését.

A kongresszusi verseny debreceni győztesei

A ma délelőtt fél tízkor kezdődő kongresszusi nagygyűlésen adják át a Magyar Dolgozók Pártja Megyei Bizottsága zászlaját a kongresszusi versenyben legjobb eredményt elért üzemi dolgozóknak.

Az üzemekben a kongresszusi verseny során számos kiváló munkanemű született. Ezek a munkaneműk az üzemi munkások, hogy a kongresszusi versenyt követően harci feladatnak tekintették az üzemi és gyári üzemeltetők dolgozóit és hogy ezt a harci feladatot Debrecenben is mindenütt sikeresen megoldották.

Ejég egy pillantást vetni a kérelmekre és már szembejárnak, hogy üzemünk dolgozói milyen jó munkát végeztek mennyire kijártak — ott ahol voltak — a hibákat.

A Vagongváriban az egyes osztályok közötti verseny volt jó hatással a munkára. Radics László csapatszóló, Farka Jánosné fűrés, Maár Mária fűrés nevére ovasztották a legjobban teljesítőket között, A Vagongvár a szombati nap folyamán is lelkes munkával készült a mai nagy kongresszusi gyűlésre. Ma délelőttre még a vidéki dolgozók is bejártak, hogy a debreceni dolgozókkal együtt vonuljanak az Arany Bika előtti terepre rendezendő nagygyűlésre.

A Hajlított, Bütorgyáiban az egyének kiváló teljesítménye mellett 10 újítást is nyújtottak be, amiből nyolcat már alkalmazták a verseny során és részben ennek is köszönhető, hogy a Bütorgyár a kongresszusi verseny során jó eredményeket ért el. A Fátóházi munkát is a kongresszusi gyűlésre való készülődés jellemzte szombaton. Moldován György, Pap László, B. Tóth Sándor, Dam András, Tóth József, Hunyadi János, Eles János Papp II. János Mónus István, Kulcsár Gergelyné, Hódosi Sándor neve szerepel a legjobbak között az üzemből.

Békebizottsági tagok a kongresszusi verseny sikeréért

Az üzemekben folyó kongresszusi versenyből a békebizottsági tagok derekasan kivették részüket. A Dohánygyárban Ba'qul Margit fűmunkásné, aki eddig 100 százalékon állt teljesített most 160 százalékos fő emeleti teljesítményét. Ország Barnabásné kocsonyázóné, aki az előkészítő műhelyben dolgozik, 190 százalékosra ért el.

Az előkészítőben megtartott békegyűlésen a békebizottsági tagok felszólaltak és azt mondták, hogy a béke munkáját védik meg a Dohánygyárban is. Az előkészítőben megtartott békegyűlésnek Dobj Gyuláné volt az előadója.

Békegyűlést tartottak a kazánházban is. Itt Tóth László tartott előadást. Csorba Béla és id. Tóth Gyula szóltak hozzá a felvetett kérdésekhez. A főnökök-teremben Szentesi Jánosné vezetésével tartották békegyűlést. Hozzászólók Kovács Béláné Both Istvánné, Németh Jánosné, Méné Zsuzsánna és Kertész Eszter voltak. Az irodai dolgozók békegyűlésének előadója Végh Irma volt. A hozzászólások során Kun I. Emil, Vértési Lajos, Prokop Lipót szóltak hozzá a problémákhoz.

A vagongvári mozdonyzeredében a bárdalón a déli órákban tartották békegyűlést; Miklóczy Ferenc előadó vezette le a vitát. — A jobboldalon Juhász Károly ú. b. titkár tartott előadást. Holó János népművelő szólt hozzá. A Vagongvár I. alapszervezetnél Badó

Erzsébet Andics Erzsébetnek kongresszusi felszólalását ismertette.

Érdekes békegyűlés volt a Ruyter-utcán, ahol Sipos Károly ref. felkíszerő tartott békegyűlést. Előadásához Tökés Sándor, Székely Károly, Derzsi Béla szóltak hozzá. A Fegyvári Tamás-utca 15. alatt Bakó Imre békebizottsági titkár tartott előadást, melyhez Pappné és Mészárosné szóltak hozzá. A Bajcsy-Zsilinszky-utca békebizottságának a gyűlésén Weisz Miksa főnöki szólt fel a béke védelmében. Szerinte a városban rendszeresen folynak a békebizottságok röpgyűlései, melyeken most a Magyar Dolgozók Pártja kongresszusának nagyjelentőségű beszédeivel foglalkoznak.

Hirdetmény

Ertesítjük a fogyasztókörzséget, hogy munkánk jobb megszervezése érdekében számkálkapcsolatos reklamáció, illetve felvilágosítás ügyében feleket kizárólag délelőtt 10—12 óráig, szombaton 9—11 óráig fogadhatunk. Ez a korlátozás természetesen nem vonatkozik hibabejelentésekre, melyekkel kapcsolatban éjjel-nappal fogyasztókörzség rendelkezésére állunk, valamint nem vonatkozik a belső bejelentésekkel kapcsolatos megrendelések feladására bennünk felkereső ügyfelekre. Egyben értesítjük a közönséget, hogy március hónapban átszervezés miatt a számlákat néhány nappal a szokottnál később fogjuk bemutatni és emellett a március hónapban fizetendő összeg az óraleolvasás néhány nappal később történt meghosszabbítása miatt a fogyasztás és számla összege is valamivel magasabb lesz. Közlön felhívjuk a közönség figyelmét, hogy az általunk bemutatott számlákat felesleges adminisztráció és a késedelmes behajtással vevőváros elhajtást eljárás kimélete érdekében bemutatáskor teljes mértékben egyenlítették ki. Azok a háztulajdonosok, akik nem látnak saját házukban lehetőleg haalmazzák fel házukban lakó és vizet fogyasztó családokat, hogy a számlát, az általuk fizetendő lakbér terhére egyenlítették ki.

Debreceni Víz- és Csatornaművek

Március 10-én kezdődnek Debrecenben

a Magyar-Szovjet Baráti Hónap eseményei

A Szovjetunió és a szocializmust építő népek baráti szellemében folyó gazdasági, kulturális és politika együttműködése megsokszorozza a felszabadult népek fejlődésének ütemét

(Rákosi Mátyás kongresszusi beszámolójából.)

A Szovjetunió és a baráti népi

demokráciák gazdasági és kulturális kapcsolatai egyre erősebbnek, úgy ahogyan egyre erősebbre haladunk mi is a szocialista fejlődés útján.

Egyre inkább elmélyül dolgozó népünkben a szeretet a nagy Szovjetunió iránt. Gazdag tapasztalatokat szerzünk tőlük. Szovjet sztahanovisták, kolhozparasztok, művészek, írók tudósok látogatnak el Magyarországra, hogy fejlett módszereiket, tapasztalataikat, tudásukat átadják a magyar dolgozóknak.

Szeretünk annak a népek a szeretete, akik megismerték már a háború borzalmaival, akik megtanulták mi az szenvedni idegen kizsákmányolótól a fasiszta fenevadaktól. A Szovjetunió baráti jóból nyújtott felénk, utat mutatott, mely kivezetett bennünket a szörnyűségek és pusztulás szakadékjából s hogy ma szabad, boldog, független hazában élhetünk azt elsősorban az

segítségüknek és támogatásuknak köszönhetjük.

Ezek a gondolatok mindnyájunknak eszébe jutnak, amikor őszintén és boldogan a magyar-szovjet barátságáról beszélünk. Ezért őszinte és túláradó az öröm Debrecenben is évről-évre, hogy a magyar-szovjet barátságot egy hónapon át tartó közös kulturális rendezvényekkel ünnepezzük.

Debrecenben a Magyar-Szovjet Társaság rendezésében március 10-én kezdődik a Magyar-Szovjet Barátság Hónap, melynek műsorából már általánosságban beszámoltunk, most hétről-hétre közöljük a heti műsortervet.

Az első hét március 10-én kezdődik a Magyar-Szovjet Barátság Hónap ünnepélyes megnyitásával. Este hat órákor a Központi Kultúrothon nagytérben ünnepi előadás keretében Baráth István, a Magyar-Szovjet Társaság titkára tart megnyitót, majd ünnepi beszéd következik. Az ünnepi esten a Megyei Tanács Népi Együttesének tagjai működnek közre, de szerepelnek a MAV-filharmonikusok is, valamint a Csokonai Színház művészei.

Ugyanzen a napon fél hétkor a színházban ünnepélyesen megnyitják a magyar-szovjet könyvtárlitást. Itt Téri Árpád beszél. Délelőtt 10 órákor országos egyéni birkózóbajnokság kezdődik. Vig Filmszínház a „Vidám Város” című filmet játssza, a Meteor a „Két pajtás” című filmet, a Béke mozi Pállya műsort vetít. A Csokonai-Színházban a „Bank-bán” van műsoron.

Vasárnap délelőtt fél 11 órákor Képzőművészeti kiállítás nyílik mely 13-ig lesz nyitva. 10 órákor az országos egyéni birkózóbajnokság döntőjét tartják meg, mely egész nap tart. Délután öt órákor irodalmi műsor szerepel a napirenden az Irószövetség és a Könyvtári Központ rendezésében.

Március 12-én 13-ig üzemben lesz előadás este 6 órákor a „Termelés és béke” címen. A Jarmújávitó, a Textilgyár, Cipőgyár, Fűtőház Villanygyár, Harisnyagyár, Dohánygyár Gyógyszerárnyár, Hajlított Bütorgyár, a Magasépítési Vállalat, a Kefegyár az Alföldi-nyemda, a Ruhagyár telepen. A Vig Filmszínház a „Talpalatnyi föld”, a Meteor a „Bűvös sapka” című filmet játssza.

Március 13-én Gyurkovics Mária ária, és dalszövegekkel a programban. A dalszövegek közreműködik Hajdu István zongora. Biskriczky Tibor hegedű és Jenei Zoltán fuvolaművész.

Március 14-én délután 6 órákor irodalmi est lesz, majd este 8 órákor a DEFOSZ rendezésében díszelőadás keretében mutatja be a Vig Filmszínház a „Felszabadult föld” című új magyar filmet. A másik két mozi ugyanezen a napon „A szibériai rapszódia”-t játssza.

Március 15-én 10 órákor nyílik meg a Magyar-Szovjet Társaság rendezésében a Társulat nagy díszteremben a „Szovjetunió 16 szocialista köztársasága”. Fél 11 órákor képzőművészeti kiállítás nyílik a Dohánygyárban, mely 17-ig marad nyitva. Este a színházban a Szabadságharcos Szövetség díszelőadást rendez. Műsoron a „Bank-bán” szerepel.

A RENDELTEKET megjelensük napján küldi a DEBRECEN.

Hatszáz közül az egyik...

Kultúrotthont avattak Hajdúnánáson

„Az új szocialista falu kialakulásának útját nemcsak gépállomások jelzik, hanem a kultúrotthonok is, melyeknek a kocsmá és a templom helyett a falu kulturális életének központjává kell válniok.“
(Révai József kongresszusi beszédéből).

A nánási határban is zöldellnek már az őszi vetések, tavaszi szaga van a földnek. A februári napfény aranyló sugara mintha csak azt hirdetné, hogy az aszályos évek után ez évben bő termés lesz. És az hullott a nánási földeken is éppen elég szer s az évszakhoz képest enyhe időjárás csak elősegítette az őszi fejlődését.

— Dolgozunk is érte, hogy jó legyen a termés — mondják a hajdúnánási dolgozó parasztok.

Hajdúnánáson is felismerték a dolgozó parasztok a boldogulás útját és az elmúlt hetekben sok új taggal gyarapodtak a helybeli termelészövetkezetek. Boldogok a nánásiak is. Derűsebb, szebb lett az életük. A napokban a népi demokrácia egy újabb fegyvertényről bizonyította be, hogy Hajdúnánás dolgozóit támogatja. Kultúrotthont avattak.

Az egykori Bocskay-szálló régi romos épületére rá se lehetne ismerni. Új színt, új környezetet kapott az átalakítással. Kultúrotthon lett a szállodából.

Gyönyörű a kultúrotthon olvasóterme. A falak friss festékszaga csapja meg a belépőt, hosszú asztalok mellett székek körben pedig polcon könyvek százai. Az új szocialista irodalom termékei.

— Nagyon boldogok vagyunk, hogy ilyen szép kultúrotthonunk lett — mondják a nánási dolgozók —. A Horty-időkben nem törődtek, hogy bennünket az ismeretlenség, a tudatlanság mélyében tartassanak. A szovjet katonák által hozott szabadság új életet nyitott meg előttünk. Új értelmű lett nálunk is a munkánk. Hogy is ne lennénk boldogok, amikor egy ilyen szép kultúrotthonunk van. A nép állama adta számunkra: Mi nánási dolgozók is hozzájárultunk a kultúrotthon építéséhez, mert társadalmi munkát végeztünk.

— A kultúrotthon építését az elmúlt év őszi határozta el a hajdúnánási Városi Tanács. A város dolgozó társadalmi munkát ajánlottak fel, hogy a Pártkongresszus tiszteletére átadjuk rendelkezésére az öt éves terv egyik újabb hajdúnánási büszkeségét: a szépen berendezett kultúrotthont. A régi Bocskay-szállóban, nagy átalakítási munkákra volt szükség. DISZ-fiatalok segítettek a falbontásnál, az építkezésnél. De nemcsak a város fiataljai vették ki részüket a társadalmi munkából, hanem Madarász Lajossal, a Városi Tanács elnökével az élen az összes tanácsot segítettek az átalakítási munkáknál. Az MNDSZ asszonyai az elkészült kultúrotthon rendbekerítését, feldíszítését végezték. Külön dícséretet érdemelnek a téglagyári dolgozók, akik az építkezéshez szükséges téglákat tervük teljesítésén felül társadalmi munkában vetették ki.

Ahogy járjuk a kultúrotthon, valóságosá válik szemünk előtt, hogy ez a kultúrotthon

5 oldal

1951. március 4.

büszkesége ennek a városnak. Az emeletes kultúrotthon nagy előadótermében színpadot építettek, mellette öltözőket. Megtudjuk, hogy a kultúrotthonban egyesítették a különböző tömegszervezetek könyveit s a nagy olvasóteremben minden lehetőség meg van a tanulásra, olvasásra. Külön próbaterem van a táncosok és a színjátszók részére. A város újtóinak és elmunkásainak tiszteletére pedig egy szép szobát rendeztek be.

— A Pártkongresszus napján adták át rendelkezésének ezt a kultúrotthon — kapjuk a felvilágosítást —. Több, mint ezer dolgozó jelent meg az ünnepélyes megnyitón. A legjobb hajdúnánási kultúrotthonok adatait másort és akik ott voltak ezen a kultúrotthonavatáson nem tudták betelni a gyönyörűségtől. Pompás a kultúrotthon épülete és forró sikerük volt a kultúrnapon is.

Nagy rádió van a kultúrotthonban.

Az avatás alkalmával itt hallgattuk meg Rákosi Mátyás

beszédét — mondják a kultúrotthonban lévők.

Elmondják még azt is, hogy a rádió pártkongresszusi közvetítései is meghallgatták. Révai József beszédének több részletét különös figyelemmel hallgatták. Révai József beszéde során mondták, hogy 1949-ben csak 74 falusi kultúrotthon volt az országban. 1950-ben ez a szám hatszáz fölé nőtt. A hajdúnánásiak büszkéek arra, hogy ők a 600 kultúrotthon közül most avathatták az egyiket, a sajátjukat. De biztatást ígér a jövő is, mert mint Révai József mondták, 1951-ben csak 74 falusi kultúrotthonnak száma az ötéves terv végéig pedig 630 üzemi és 1850 falusi kultúrotthonunk lesz, ami azt jelenti, hogy falvaink és nagyüzemeink többségében már kultúrotthonok segítenek a szocialista kultúra megismerésére, annak terjesztésére.

Hajdúnánás dolgozóit boldogok és büszkéek.

— Hatszáz kultúrotthon közül az egyiket náluk avatták!

Bevezelik a növény- és gyümölcsvédelmi jelzőszolgálatot

Gépek, lángszóró a termés biztosítására..

„A rendkívül megnövekedett kereslet parancsolólag előírja, hogy sokkal többet termeljünk, mint a Horty-időkben és hogy emeljük meg minden téren termésátlagunkat, amelyek rendkívül alacsonyak.“
(Rákosi Mátyás beszédéből).

A jó gabona- és takarmánytermés nemzeti érdek és az ötéves építő terv sikerét biztosítja. Gyümölcsöseink és gyümölcsfaállományunk nagy nemzeti vagyoni értékek. A kormányzat minden lehetőséget követ a dolgozó parasztság segítségére és támogatására sietve, hogy biztosítsa a minél nagyobb terméshozamot, a minél kiadósabb terméshozamot. Hogy az ország gyümölcsfaállományában rejülő vagyonát megvédhessük, az ország dolgozóinak egészséges, kifogástalan minőségű gyümölcsrel való ellátását, úgyszintén a gyümölcs-kivált biztosítását, hogy a minőségi gyümölcstermeléssel is fokozzuk a dolgozó nép jólétét a kormányzat jelentős növény- és gyümölcsvédelmi intézkedéseket fogantatott: fokozza a védekezést a kártevők ellen, előmozdítja, hogy a termést, a gyümölcsöt rendszeresen és szakszerűen ápolhassa és védhesse a termelő, de a védekezés munkájába bevonja a hatóságokat, városi, községi, járási, megyei tanácsokat, a mezőgazdasági szerveket.

ÚJ JELZŐSZOLGÁLAT

A védekezés jelentős tényezője az új jelzőszolgálat megszervezése. Ezen a téren is felhasználjuk a világ leghaladóbb mezőgazdasága, a Szovjetunió kimeríthetetlen tárháza tapasztalatait: a szovjet mintára szervezik meg most országosan a növény- és gyümölcsvédelmi jelzőszolgálatot.

A járási, községi tanács jelöltjei sorából, vagy biz meg egy dolgozót, hogy figyelje a községben fellépő kártevőket. És ha illyesmit észlel, például fellépnek pusztító rovarok, amerikai fehér szövőlepkék, vagy esetleg állati kártevők, azonnal jelzi ezt az előre elké-

szített mintanvontatvány, levél, telefon stb. útján az illetékes mezőgazdasági szerveknek, a tanács végrehajtó bizottsága mezőgazdasági osztályának, hogy a szakemberek azonnal, a legrövidebb időn belül megtehessék a szükséges védő, elhárító, preventív intézkedéseket, hogy károsítsák a kártevőket és továbbterjedésüket csirájában elfojtsák. Az időben lebonyolított jelzőszolgálat nagy nemzeti vagyont menthet meg, biztosítja a nagyobb terméshozamot. Szovjet mintára, a szovjet tapasztalatok felhasználásával szervezik meg és építik ki Hajdú-Bihar megyében a növény- és gyümölcsvédelmi jelzőszolgálatot még március hónapban.

A tavasz folyamán már kiépül a szervezet és teljes lendülettel megindul a jelzőszolgálat. Különösen jelentős lesz a jelzőszolgálat most a tavasz folyamán, mivel a keményebb fagyhiány, az enyhe, tavaszi téli időjárás kedvezett a kártevőknek, kevesebb pusztult el a télen, fokozott védelemre és éberségre van szükség és, ezt a hatásos védekezést segíti elő a jelzőszolgálat.

GÉPEK A VÉDEKEZÉSRE

A jelzőszolgálat bevezetésén kívül is sok komoly intézkedést fogantatott a kormányzat, hogy megvédje és biztosítsa a minél nagyobb terméshozamot.

Igy biztosította az állami gazdaságok, termelészövetkezeti csoportok részére éppen úgy, mint az egyéni gazdálkodó és termelő dolgozó parasztok rendelkezésére a növény- és gyümölcsvédelmi szereket, biztosította a mézkiutalást. A szőlőtermelők holdanként 20 termelészövetkezeti csoportok, szövetkezetek, állami gazdaságok 25 kilót. A gyümölcsfák védelmére a gyümölcsfák száma arányában juttatnak meszet a termelőknek. Ugyanakkor, amikor a kormányzat biztosította a termelőknek a szükséges mézkiutalást, a helyes elosztással, megfelelő ellenőrzéssel nagyobb mennyiségű meszet takarít meg az építőipar számára is.

A HORTOBÁGYON LENDÜLETEI VETT A MUNKA

Rákosi Mátyás beszéde és a Pártkongresszuson elhangzottak nyomán

Még sok erőfeszítésre van szükség, hogy az állami gazdaságok beváltsák a hozzájuk fűzött reményeket. Ők lesznek a szocialista mezőgazdaság legjobb árútermelő mintabirtokai, amelyek nemesített vetőmaggal, fajállatokkal is támogatják a mezőgazdaságot, új kultúrák, új termelési módok kikísérletezésével, meghonosításával és elterjesztésével gyorsítják mezőgazdaságunk további fejlődését.“
(Rákosi Mátyás beszédéből).

A Hortobágy minden gazdaságában van rádió a kultúrházakban. Esténként ott szorong ezekben a napokban a gazdaságok minden dolgozója. Együtt hallgatták Rákosi Mátyás hatalmas beszámolóját is azt, amit az állami gazdaságokról mondott, új munkára adott lendületet a Hortobágy minden dolgozójának.

A kongresszusi munkaver-

seny is szép sikereket hozott. A Kongresszus megnyitása előtti napon kigördült a gépműhelyből a felajánlás teljesítéséért, munkára kész Sztálinyecske-tractorkal. Prokies József 208 százalékos teljesítményt ért el a Sztálinyecske szerelésében, Tóth Antal pedig az aratógépek javításában négy héten keresztül 213 százalékos átlageredményt mutathatott fel.

A mátai juhászok 1474 anyajuhának 1687 báránya lett, így kongresszusi vállalásukat 110 százalékosan teljesítették. Az ohati baromfitelepen 4518 darabra emelték a tojáshozamot, 268 százalékos lett a felajánlásuk teljesítésének eredménye.

— Az eddigi eredmények további javítása a célnk — üzemi gazdálkodásban a motorok és a mezőgazdasági gépek a többtermelésért folyó harcban a nehéztüzérséget alkotják. Mi ezt a nehéztüzérséget kell, hogy biztosítsuk azzal, hogy a gépek üzemeltetését folyamatos tészük. Rákosi Mátyás beszéde nyomán mindent elkövetünk hogy beváltásuk azokat a reményeket, amelyeket a Párt és a kormány hoztak fűz. Epp ezért egész éven át tartó versenyre hívom ki a gépműhely minden szereplőjét.

Telekes Sándor, Tóth Antal és a többiek már el is fogadták Prokies József versenykihívását.

— Rákosi Mátyás beszédében felhívta a figyelmünket a Szovjetunió tapasztalatainak nagy értékére — mondja Antal Jánosné —. Én elgondolkoztam ezen s elhatároztam, hogy szóvá teszem: amit a Szovjetunióban, nálunk is vezessük be az állandó brigádokat. A Szovjetunióban dolgozó állandó növénytermesztési brigádok alaposan ismerik a területük talajviszonyait. Rákosi Mátyás beszédének meghallgatása után jöttem rá, hogy ezt nekünk is meg kell tennünk. Az idén már új és állandó brigádokkal kell dolgoznunk azon, hogy a gazdaságaink „a szocialista mezőgazdaság legjobb árútermelő mintabirtokai“ legyenek — úgy ahogy Rákosi Mátyás mondta.

— Új termelési módok kikísérletezésével, meghonosításával és elterjesztésével kell az állami gazdaságoknak gyorsítaniuk a mezőgazdaságunk további fejlődését — mondja Rácz Pál, a borsosi gazdaság agrónómusa —. Elhatároztuk, hogy folytatjuk a borsosi tehéntechnológiában új munkamódszereink kidolgozását és egyben átadjuk eddigi eredményeinket. Koroknai Ferenc, mátai juhász indítványozta, hogy sajtóban — hiszen van már lapunk is, az „Új Hortobágy“ — előadásokon, összejöveteleken végezzünk ilyen tapasztalatcsereket. Mi ezt vállaljuk is. Így tudjuk szolgálni azt a célt amit Rákosi Mátyás jelölt ki számunkra.

76 alapismereti tanfolyam Hajdú-Bihar megyében

Hajdú-Bihar megye községeiben és a tanyavilágban a téli hónapokban hetvenhat helyen kezdődtek alapismereti tanfolyamok. Minden községben nagy érdeklődés nyilvánult meg a tanfolyamok iránt, amit mutat az is, hogy alig volt lemorzsolódás, sőt igen sok helyen még emel-

kedt a tanfolyamok létszáma. A debreceni öndédi határőrszen az elmúlt napokban tizenkilenc dolgozó paraszt tette le sikeresen az alapismereti tanfolyam vizsgáit. A vizsgák letétele után kijelentették, hogy tovább kívánnak tanulni és beiratkozni a haladó tanfolyamra.

A magyar nép története során sokszor került idegen uralom igájába.

Katona ebben a vissza-visszatérő gyászos történelmi jelenségben a magyar nemzet nagy sorsdráma látta, mely az idegen elnyomás miatt éppúgy nehezedett az országra Endre korában, mint a császári abszolútizmus években.

Az idegen elnyomókat képviselő királyné és az elégedetlenkedő vezér engesztelhetetlen elentéiben, a családi sérelem és a nemzeti ügy között ingadozó Bánk bán jellemében, a Tiborc által képviselt jobbszélűség lázadásában, ezeknek egymáshoz való viszonyában megkeresve az összefüggéseket s így született meg a nemzeti függetlenségi harc jegyében, nemzeti drámairodalmunk egyetlen nagy kiváló alkotása, a Bánk bán. A Bánk bán, melyre nem figyeltek fel Katona idejében, melyet a gyűlölet cenzura megsemmisítő őröppa forradalmi hangját, de amely most felújításában elnyerte igazi értelmét, most került helyes megvilágításban a hazatartatlanság fényébe.

Mára a tragédia történeti tény. Főalakjai történeti személyek. Tiborc ugyan mondaj szereplő, ámde nem költött a nyomorgó jobbszélűség, akiknek szenvedései Tiborc keserű palotai lázadásában törnek fel.

A végkéjfelet tragédia. Bánk azt bukik el, mert családi sérelmét a nemzeti ügy elé helyezi. Ingadozik a becsületlen esztendő megőrzése a nemzeti panasz és a királyhűség között. De míg gyanakvása nem kap kellő tápot, maga szereli le az idegen zsarnokszék lerázására készülő pártúrt. Mihelyt Melinda gyólatata kiderül, ő siet „szikrát okádó vére ékefen dühében” hogy felesége becsületlen, a királyné közvettségével elkövetett bűnt megtorolja.

Téli Árpád felfogásában helyesen mutatkozott meg ez a kétfőség. A feladatot úgy oldja meg, hogy míg Bánkban nem lobban fel a minden kétséget kizáró bizonyosság mardosó lángja, addig játékmódra egyszerű marad. Hibát ott követ el, amikor az első felvonásban gyanakvása bensőjében dülő kétségei (melyek a híradás nyomán is valószínűleg feltámadnak benne és hazaküldésüket) — nem érezhetők eléggé, szavai szinte lélektelenek. A negyedik felvonásban jó az alakítás. Az indulatkötés itt indokolt már és szabad utat nyit. „Vége vége már neki!” — mondja Bánk, mikor egyedül marad Gertrúddal. Megváltozik viselkedése. Már nem az a nagyúr többlet, akit a király képenek viselése gátlásokra kényszerít. Sőt, most a király képmása a bosszú tüzet éleszt: „Míg a király oda létezik, királyod is vagyok!” — kiáltja, Gertrúds nem kerüli el a hátrához tört.

Az utolsó felvonás egy lényeges mondata: „Árpád és Bor vére közt, jójó dologban bíró csak Magyarország lehet” szürkén hangzik Bánk szájából, akézen a ponton még indulat és önbizalma magas fokán áll. Melinda holttesténél való jelenlétében azonban a színészi átélés gyönyörű példáját mutatta.

Solti Bertalan legfőbb érdeme, hogy Tiborc panaszaát Tiborc lázadásává hangolta át. Az elnyomóitak szavát a már általa sokat játszott szerepben soha még ilyen átéléssel nem tolmácsolta. Megrendítő volt őszinteségében és egyszerűségében, hűségében és jóra való törekvésében.

Bánk az életet megmentő Tiborcot látja maga előtt nyomorúságában, összeőrten és pénzzel akarja segíteni. Am Tiborc nem akuszik. „De

6 oldal

1951. március 4.

BÁNK BÁN

tudsz-e adni mindenkinek? — jaidul fel keresen. Aztán Tiborc sem juthat tovább. A hűbéri és páriarchális viszony visszaszorítja korlátai közé, Bánk lábai elé.

Lénárd Judit határozott tehetségével, alig félével az újszellel Színház Főiskola elvégzése után, színészi, egy debreceni Bánk bán előadás legfőbbkétesebb alakítását nyújtotta.

Gertrúds alakja gonoszszágból, zsarnoki indulatokból, nagyragyogó ábrándokból van összerakva. Pazar vigalmakat tart, míg a hazai merániak által okozott inség jajtól visszhangzik. Utvarában türi, sőt előmozdítja a léha erkölcsöket, csak a botrány az, amitől réteg, nem a bán. „Hogy nem lehet Són s Lycurgus asszony!”

kiált fel és a gyenge Endrét újabb és újabb hődfilási háborúkba sodorja. Lénárd Judit alakítása akkor a legszebb, mikor Gertrúds, szobájában nagyragyogó terveit szövi. Egy pillantás, egy mozdulat, arcán egy keményebb vonás, majd beszédes játék Lénárd Judit művészi ábrázolásában, mely sohasem válik öncéltá és az első felvonás nagy néma jelentéscélú és dühben felszűrt tud teremt. Félmes erejű tragikai bemutatkozása, nemesen, telten és értelem — zengő orgánuma, a fejlődés korlátlan lehetőségeit rejti magában. Gertrúds szerepét olyan kitudópontra tekinthetjük, amilyet mérhetjük, majd napról napra szebben kiteljesedő lehetőségét, felfelé ívelő fejlődését.

Petur forradalmi alakja a Bánk bánnak. Robustus egyéniség, aki szervezett ellenállás akarja teremteni az elégedetlenséget az elnyomók uralmának megdöntésére. Bánk ingadozása, gyengesége azonban megnehezíti merész kezdeményezését. Hátba látja Petur a helyes utat. Családi ügyvé zsongorodik a nagy nemzeti kérdés. Májó Szabó Gábor alakítása az előadás másik nagy színészi élménye. Darab sodorjéjé Petur kiván Katona darabja, ilyen szenvedélyes hangot, ilyen töredek merész játékot. Petur a Békéllán képen a játék előterébe kerül. Májó Szabó Gábor helyes színészi játékkal érzékeltette ennek a résznek súlyosságát. Petur indulatait jelté irányozta, hanem a XIX. század elnyomói ellen is. Eppen úgy, ahogyan Gertrúds alakjában nemcsak Endre feleségét, hanem a XIII. század XVIII. század elnyomóit is ábrázolta. Eppen ezért az elnyomók elleni harcát szótlanul a mára is vonatkozik. Gertrúdsban felferhetjük a ma elnyomóit is. Petur forradalmi dumaikája harca szólítja az elégedetlenséket, harca szólítja ma is, mint a nemzeti függetlenségi harc években „Úsd az orrát magyar, aki bánja a Fed!”

Holtí Eva az egyszerűsége törekzik Melinda alakja megőrzésében. A nagy drámai jelenetekben, belső vívódása, határtalan fájdalom, lekegyensúlyja feblílenése kifejezésére túlfendül ezeken a korlátokon, de túlzásokra itt sem ragadhatja magát. Gertrúddal való párosjelenetében a legjobb.

Seimecny Mihály az öreg bojtíly nemcsak alakjában azokat a vonásokat keresse meg, amelyek Mikhálránt szánalommal vegyes ellenszenvet ébresztenek fel. Így a helyes, mert a néző a forradalmi képviselő Peturral tart s Mikhálról párütés egyik kerékkötője. Megfontolt, gondosan kiélemzett játék Seimecny legnagyobb érdeme ebben a szerepben.

Ottó és Biberach szemé vét együtt említjük. A közös bűn, Pálló rémet király megőlésének bűne kapcsolja őket össze. Biberach lényegző Peter Ottó mindenesé szerepében Dékány János a hűség és a romloti szív Biberachiat állítja ének. A Békéllán jelenetben találja meg szerepének lényegét, azt a Biberachét, akinek világrajtíta már megő egy anyá és aki opján beleszól tanuha gyűlölni az emberi nemet.

Bieskey Károly figuráisan nem a Katona által elképzelt cingár Ottó. Puhánsága, nyákkassága a kívánt mértékben szembetűnő, így nem hiába a Katona által kívánt külsőlegességek hiánya.

Izóra thüringiai lány megszemélyesítője Spányik Eva, kifejezően jól oldotta meg szerepét. Il. Endre Figuráját, melyet a szerző is hidegen rajzolt meg, hűen keiti életre az utógi felvonásban Angyal Sándor. Játékában helyesen érvényesült a szükséges, az igazságot ledő motívum: Szavai nem tartogatnak megnyugtatást, hogy gyökeresen megváltozik az uralkodás, hogy az idegenek háttérbe szorulnak. Így teljes és kerek a tragédia. Bánk, Melinda koporsója után Tiborc vállára támaszkodva távozik és szinte magával vonzolja a sorsváltás reményét.

Helyes hangot ütött meg Simon Bék szerepében Basíldesz Zoltán, jól voltak a kisebb szerepekben Thuróczi Gyula és Zelenai József.

Vámos László rendező egészében jól oldotta meg feladatát. A Bánk bán régi hagyományai nem költők, de felhasználta a budapesti Nemzeti Színház példáját és a Színház Főiskola növendékeinek a darabjal kapcsolatos kiélemzését, megődvá saját íris, egészséges rendezői gondolatával. A legnagyobbított színpad nem új ötlet, nem is szerencsés megoldás, formalizálus és Debrecenben megvalósítani nagy feladatot jelentett. Az első felvonás, Gertrúds néma-jelenete után erősebb tempót kíván, a többi felvonások elmélyült szép rendezői munkát mutatnak. Különösen az ötödik felvonás gyászos borongása, a haragok tompa zúgása, a katalakon jobogó kandeláberek kékesen kigyózó füstje vált ki nagy hatást. Szinte azzal egyidejűleg, ahogy a fáklyák és kandeláberek füstjétől pereről perera fojtottabb és nehezebb a levegő, úgy lesz egyre súlyosabb a tragédia, úgy jön egyre lélekesebben és megrázóbban a végkéjfelet, mely (és ez a rendezésnek is érdeme) mely nyomtat hogy az emberekben, Katona remekműve ezen a ponton valószínűleg lenyűgözi a nézőket.

A díszleteket pompás összhálás jellemző, mint Katona darabjának szerkezeti egységét. Ambrózi Iván a tehetőségek kivételező, Horn Nándor és Bures Jenő segítségével jól igazodott a cselekményhez terelve, aláhúta és kégesztette, díszleteivel a színpadi történetét. Gertrúds szobájában a közepen domonáló kereszt kitűnő megoldás, itt viszont a díszefalak egyenlően magassága és a palotabak takarás bántja a szemet. Az ötödik felvonásban pedig a gyász komor színeit a királyi trón baldachinjának bíbora tör meg. A nagyhatású pompás díszetek nem érdemlik meg ezeket a kisebb hibákat. Legszébbek az első felvonás színpadképnek távlatai.

Hell Árpád tervező leheisége nemcsak a főszereplők, hanem a palotánép ruháinak pompás kivitelezésénél is megnyilvánul. Zakar István maszkerál 58 remekbékészült paróká és maszk elkészítésével járult hozzá a sikerhez.

A felsorolt kiváló színészi alakítások, jó műzakai, munka után boldog büszkeséggel mondhatjuk el: A Bánk bán ünnepe, a felszabadulás utáni debreceni színházi életben.

Kiss Antal.

Színházi műsor:

Vasárnap du. 10. 3 órakor: Bánk bán. — Majakovszkij-bérlét.
 Vasárnap este 7 órakor: Bánk bán. — Díszelőadás az MDP II kongresszusra debreceni nagygűlése alkalmából.
 Hétfőn 7 órakor: Bohémélet. — Madách-bérlét (az elmaradt Vörösmarty-bérlét beosztás szerint érvényes).
 Kedden 7 órakor: Bánk bán. — József Attila-bérlét.
 Szerdán 7 órakor: Bánk bán, Vörösmarty-bérlét.
 Csütörtökön 7 órakor: Bánk bán. — Csokonai-bérlét.
 Pénteken 7 órakor: Bánk bán. — Puskin-bérlét.
 Szombaton 7 órakor: Bánk bán. — Arany-bérlét.

A földművészvetkezetek az egyre nagyobb arányú forgallem lebonyolítása mellett kulturmunkát is végeznek. Ezt bizonyítja az a tény, hogy Hajdú-Bihar megye több községében a földművészvetkezetek jelentik a falu központját. Legutóbb Kabán és Sárrétudvariban a földművészvetkezeti dolgozók kultúrházat rendeztek be. Ezekben a kultúrházakban többszázokettes, könyvtár is van. Nagyszámmal található itt meg a gazdasági és szépirodalmi könyvek kívül az ideológiai könyvek is. Mindkét

helyen rádiója is van a kultúrháznak. Kabán a földművészvetkezeti dolgozók színházcsoporthat alakítottak, a sárrétudvari földművészvetkezeti dolgozói pedig népi táncscsoportot szerveztek. Nemcsak Sárrétudvariban, hanem a környéken is nagy sikerrel szerepel ez a népi táncgyűttes. A megye földművészvetkezeteinek kezelésében huszonhat keskenyfilmes mozi van, ugyanakkor a megye kilencvenkét községében van a szövetkezeti könyvtára.

Debreceni cigányprímás tárogatója a Nemzeti Múzeumban

A legrégibb magyar hangszer, amely kuruc idők óta a magyar mult romantikus hangszerként él a köztudatban: képzeletünkben messzi pásztor-tüzek mellől sir bele a sötét éjszakába... És csakugyan, mert amióta a „nagyajtényi síkon letört a zászló”, azóta a tárogató keserű hangja mindig a letört magyar szabadságra emlékeztet. Jól tudták ezt osztrák rabtartóink és igyekeztek is, ahol csak lehetett elnémítani, különösen, amikor III. Károly császár hivatalosan is tiltotta a tárogató használatát:

Természetes, hogy az országos razzia dacára is akadt még belőlük itt-ott néhány „bujdosó” tárogató és így történt, hogy az 1802-iki esztendő egyik nyári estéjén Kecskemét városának piactéren egyszercsak váratlanul megszólalt a tárogató: Beló Laci pestmegyei híres-neves cigányprímás fújta: csak fújta rajta rendületlenül, hol a Rákóczi-indulót, hol meg a Bercsényi kesergőjét. No de lett is csakhamar skandalum, mivelhogy a derék kecskeméti egy igen-nagyon fellekesedtek a tárogató szavára, hogy a piactéri „hangverseny” szétoszlására kivezényelt vasasnémetek közül, vagy negyvenet azonhelyben agyonvertek, a többiek pedig csak úgy menekedhettek, hogy hanyatt-homlok menekültek a városból...

Az 1848-ik esztendő azonban ennek a rebellis hangszernek is meghozta a szabadságot. Országos akció révén felszólították a cigányprímásokat, hogy kutassák fel a még fellelhető

tárogatókat és vegyék újra használatba. Mint az egykori írók mondják, mindössze két eredeti Rákóczi-korabeli tárogató került elő ez alkalommal a „föld alól”: az egyiket Boka Károly, a híres debreceni cigányprímás, szerezte meg, a másikat pedig Dombi Marci gőmörmegei 1848-48-es „tábori prímás”. A Boka-féle ma is megvan a Nemzeti Múzeumban, egyébként ez szolgált végfele, mintaul az egyik hangszergyárnak ahhoz a „rekonstruált” tárogatóhoz, amely manapság használatos. Az eredeti régi magyar tárogatókból a hangot egy nádfúvóka segítségével hozták ki, ami meglehetősen nehezes művelet volt, ezenkívül terjedelmesebb dallamok megszólaltatására sem voltak alkalmasak, mert a kromatikus skála kihozatala éppenséggel lehetetlen volt rajtuk. Ezeket a hibákat küszöbölte ki hangszergyárunk oly módon, hogy az újjajta tárogatót — a régi tárogató jellegének megtartásával — az említett nádsziuka helyett klarinetszerű fúvókával látta elő, valamint több billentyűvel is, ami által a kromatikus hangok szintén kihozhatók rajta.

Ez a legrégibb magyar hangszer kezdetben tulajdonképpen csak harci — tábori — instrumentum volt, vagyis lényegében nem más, mint afféle fatrombita. Honfoglaló eleink jobbadán még ilyenképpen, mint a lovasok jeltzó, vagy riasztó hangszerét használták és így szerepelt — egyes feljegyzések szerint — már az augsburgi csatában Lehel kúrtje mellett a tárogató is...

SZÍNHÁZI HIREK

Vörösmarty bérlők! A felhívás ellenére a bérlők közül sokan nem jelentek meg az előadásra

MOZIK MŰSORA

Béke:
 11 órakor:
 1 és 2 forintos helyárrakkal
 „Volt egyszer egy kislány”
 2, 4, 6, 8 órakor
HARC A VIZÉRT
 Hódítások meg a levegőt
 Hétfőtől 4, 6, 8 órakor
 „Volt egyszer egy kislány”
Meteor:
 Ma 10 órakor
 „Volt egyszer egy kislány”
 1 forintos helyárrakkal
 3, 5, 7 órakor
GÁT
 Hétfőtől 3, 5, 7 órakor
 „Volt egyszer egy kislány”
Víg:
 Ma 11-2, 4, 6, 8 órakor.
 Hétfőn 4, 6, 8 órakor
GÁT
 Cseh vígjáték

március 1-én, ezért kérjük, hogy sürgősen jelentkezzenek, mert csak beosztva tudja a színház a Vörösmarty bérléret a Bohémélet előadására érvényesíteni!

A Bánk-bán eredeti falragaszain nem szerepel a Sztaniszlavszkij bérlét beosztása. A Sztaniszlavszkij bérléretben a Bánk-bán előadása március 11-én, vasárnap este 7 órakor lesz.

A Magyar-Szovjet Barátság Hónap keretében a Csokonai Színház a Megyei és Városi Tanács oktatási osztályával kötölte az ifjúság számára külön Bánk-bán hetet rendez. Az ifjúsági hét március 19-én, hétfőn kezdődik.

Március 16-án a debreceni honvédelmi alakulatok részére a Csokonai Színház külön előadást tart, amikor is a Bánk-bán kerül bemutatásra.

Tetétlen és Tiszacsege is SZÖVETKEZETI KÖZSÉGGÉ VÁLIK

A termelőszövetkezeti mozgalom egyre nagyobb fejlődésnek indult Hajdú-Biharban. A fejlődés egyenletes, nem lanyhul. Március 10-ig, a határidőig, — amíg új termelőszövetkezeti csoportot lehet alakítani, — Hajdú-Biharban 100 on felül lesz az ebben az évben alakult új csoportok száma. Eddig 85 új csoport alakult február 1-től kezdve.

Darvas Nádudvar. Földes után Tetétlen és Tiszacsege indult meg a fejlődés útján és ha a hátralevő napokban a fejlődés ütemét tartani tudják, akkor Tetétlen és Tiszacsege is szövetkezeti közösséggé válik, a dolgozó parasztság táborra a szövetkezeti, nagyüzemi, társasgazdálkodást választja az egyéni kisparcellákban való gazdálkodás helyett, mivel meggyőződött róla, hogy az mennyivel előnyösebb, kifejezetten a jövő boldogulás útját jelenti. Az elmúlt nap Tiszacsegen három új termelőszövetkezeti csoport alakult, közel 70 kis- és középparaszttal tömörült termelőszövetkezeti csoportban. Több középparaszttal is csatlakozott a szövetkezeti mozgalomhoz és most ismerősök, rokonságot is meggyőzi, kövessék példáját.

Új csoport alakult Tetétlenben, a Szabadság termelőszövetkezeti csoport, 12 család 110 holdon társult. Tetétlenben több elkészítő bizottság is működik. Itt is egyre nagyobb ütemű a fejlődés.

Két új csoport alakult Kabán, a Petőfi és Rákóczi. A Rákóczi csoportot 17 dolgozó paraszt alkotta 149 holdon.

Told kisközségben is rohamos fejlődés tapasztalható. A mezei csoport mellett két új csoport alakult, a Dózsa és Petőfi. Egyikben 20 dolgozó paraszt tömörült 214 holdon, a másikban 17-en 117 holdon. Itt is további belépések és csatlakozások történnek.

Új csoport alakult Balmazújvárosban is 11 család 75 holdon indult meg a szövetkezeti társas gazdálkodás útján. Két elkészítő bizottság munkája két új csoport megalakítását jelzi. Sok új belépő is volt a mezei csoportokba és szövetkezetekbe.

Hajdúsámsonban egy napnál

alatt 45 új belépő jelentkezett, akik az egyéni gazdálkodás helyett termelőszövetkezeti csoportban kívánják dolgozni már tavasszal. Hajdúsámsonban az új belépők között van Csukas Zsigmond 23 holdas középparaszttal is, aki több középparaszttal győzött meg a belépés előnyéről és követték is példáját.

Negyvennyolc órán belül el kell végezni a vetőmag szelektórozását

A földművelésügyi miniszter a tavaszi munkák végrehajtásával kapcsolatban a következőket rendelte el:

1. A vetésterv biztosítása céljából kötelező a napraforgó, lucerna és burgonya termelése.

A napraforgó 5 kh szántóterületnél szegély- vagy köztesnövényként 5—25 kh szántó között 7 százalékos, 25—50 kh között 10 százalékos, 50 kh szántón felül 12 százalékos megfelelő területen termelendő.

Lucerna 5 kh-nál nagyobb szántóterületnél 5 százalékos, 5—25 kh szántó között 10 százalékos, 25 kh-t meghaladó szántóterületnél 15 százalékos megfelelő szántóterületen termelendő.

Burgonya vetésterületét minden telemmel legalább annyi legyen mint a múlt évben, azonban a keret megállapítására vonatkozólag a mezőgazdálkodási tervkeret-höz kell alkalmazkodni.

Fenti kötelezettségeit a mezőgazdasági járástól fizető termelők a városi tanács által felülvizsgált vetésterv szerint tartoznak teljesíteni. Ezek a termelők vetésterületüket legkésőbb március hó 5-ig tartoznak a városi tanácsnál (városi háza 115 szobában) bemutatni felülvizsgálás végett.

2. Az egyéni gazdálkodók vetőmagszükségletükről saját maguk kötelesek gondoskodni. Lucerna és takarmányrépa vetőmag készpénzért, tavaszba vetőmag cserétermény ellenében beszerezhető a földművelésügyi szövetkezeteknél.

Mindazok a termelők, akik ezidáig a vetőmagszelektórozást nem végezték el, kötelesek 48 órán belül elvégezni, annál is inkább, miután a bizottságok az ellenőrzést megkezdték és a mulasztó termelők ellen az eljárás haladéktalanul folytatásba teszik.

Debrecen határában, a debreceni tanyavilágban is egyenletes, állandó a fejlődés.

A megye minden részében tart az áramlás a termelőszövetkezeti csoportokba: egyre több dolgozó kis- és középparaszttal lép önkéntes elhatározás meggyőződés után a nagyüzemi szövetkezeti társasgazdálkodás útjára.

Szelektórok a következő helyeken dolgoznak: Debrecen-szénává sártér, Macs-Földművelésügyi szövetkezet, Ondód-Köztársaság szes.

A talajelőkészítő munkálatokkal kapcsolatban a következő munkák végezendők el: őszi mélyszántás, mielőtt azt a talaj nedvességi állapota megengedje simítóval, tövis, vagy lánchoronával egyengetendő el. Az őszi fel nem szántott területek legkésőbb március 31-ig lehetőleg traktorral felszántandók. A termelők igyekezzenek a gépállományukat megfelelő szántási szerződéssel kötni.

A konyhakerti termelés fokozása céljából az öntözési kérdéseket április hó 10-ig öntöző berendezéseiket tartoznak üzemképes állapotba helyezni.

3. Az egyes növények vetési határidője a következő: olajlen március 10-ig, tavaszbuza március hó 17-ig, tavaszárpa, zab, újvetésű lucerna, vöröshere március 4-től, 31-ig, napraforgó március 18-tól, április 17-ig, cukorrépa, takarmányrépa március 25-től, április 14-ig, lencse, mák, hagyma március 15-ig, borsó, zaboshüvely, füveskeverék március 31-ig vetendő el. Zöldszékfélék közül a petrezselyem, sárgarépa, saláta, spenót és zöldborsó március 15-ig, cékla és új burgonya március 31-ig vetendő el.

4. A mezőgazdasági járulékot fizető termelők a vetés előállítását minden szombatán reggel a városi tanács mezőgazdasági osztályához kötelesek bejelenteni míg az egyéni dolgozó parasztság csak a vetés befejezése után tartozik a fenti helyre jelentést tenni. Aki a miniszteri rendelkezésben foglaltaknak nem tesz eleget, azok ellen eljárás indít a városi tanács mezőgazdasági osztálya.

Hol veheti át a tanyai lakosság az élelmiszerjegyeket?

Felhívja a városi tanács végrehajtó bizottsága a tanyai lakosság figyelmét, hogy a részükre járó élelmiszerjegyeket március hó 6-án az alábbi közeli beosztásban és helyeken vehetik át.

1. Bellegelő 1—110-ig Apafája, Szikgyakor lakosai; Bellegelő 13. szám alatti iskolában.
2. Bellegelő 111—223-ig; Bellegelő 117. sz. a. (Kondorosi csárda).
3. Bellegelő 224—291-ig; Bellegelő 227. sz. a. paci iskolában.
4. Bellegelő 292—385-ig; Szepes 6. sz. a. iskolában.
5. Bellegelő 386—490-ig; Kishegyesi-úti Szükségtelepi lakó iskolában.
6. Bellegelő 491—546-ig; Nyulási Állami Iskola.
7. Szepes 6. sz. a. iskola.
8. Ebes; Ebesi Állami Iskola.
9. Szoboszlai, Gál, Piac, Vedres, Fáy dűlő; Vedres dűlő 7. sz. a. iskola.
10. Veréb, Kádár, Perec, Péter-

fia dűlő; Kádár dűlő 61. sz. a. iskola.

11. Macs 29-161 végig, Macs új-
osztás; Macs 71—73. sz. a.

12. Macs I—28-ig, Hadházi- és Tóth-telep; Hadházi-telep Párthelyiségi.

13. Cucca, Csapó dűlő, Kishegyese; Cuccai iskola.

14. Nagyhegyes; III. 6-án kedden Nagyhegyes 49, III. 7-én szerdán Nagyhegyes 2.

15. E'ep, Kösülyszeg; III. 6-án kedden; Elepi iskola III. 7-én szerdán; Kösülyszegi iskola.

16. Nagyhorvágy és Mátá; Mátai kultúrterem.

17. Pallag, Dombos- és Tornósy-tanya III. 6-án kedden; Közigazgatási kizsűlés helye, III. 7-én, szerdán; Pallag, Gazdasági Iskola.

18. Nagycsere; Szalai iskolában.

19. Fancsika és Pac; Diószegi-úti iskola.

20. Haláp; Halápi csárda.

21. Bánk; Bánk 13. sz. a. iskola.

Hajdú-Biharban megkezdtek a tavasziak vetését

Hajdú-Bihar megye dolgozó parasztsága, állami gazdaságok, termelőszövetkezeti csoportok, egyenleg dolgozó kis- és középparaszttal, kihasználva a kedvező koratavaszi időjárást, lendületesen végzik a tavaszi mezőgazdasági munkálatokat.

Az első feladat volt a tavaszi vetés előkészítése, a vetőmagvak tisztítása, szelektórozása. Egyre több község jelenti, hogy a dolgozó parasztság befejezte a vetőmagtisztítást, a gépállományok közreműködésével befejezték a szelektórozást. Szombaton Dances-báza és Ujiráz közölte, hogy véget ért a szelektórozás. Hajdú-börményben is javult a szelektórozás üteme, ellenben egyenlő megy a vetőmagtisztítási munka a polgári és nagylétszámú járásban. Itt fokozni kell a szervező és felvilágosító munkát.

hogy a lemaradást behozzák. Sok hiányosságot és hibákat kell kiköszöbölni ezekben a járáásokban.

A megye sok községében teljes lendülettel megindult a vetés is, a korai vetésű növények 80 százaléka már a földbe került. Különösen a termelőszövetkezeti csoportok dolgozói végeztek jó munkát. A tavaszi búza után a tavaszi árpa került sorra, de sok helyen a borsó, mák, olajlen vetés is folyamatban van.

Az őszi mélyszántás simítóztása is megtörtént, a talajt előkészítették a további sorozatos vetésekre.

A kedvező időjárás következtében a kitűzött határidő előtt végzi el a vetést a dolgozó parasztság. Jól tudja, hogy a korai vetés jobb és nagyobb termés-hozamot biztosít.

Már az őszi 84 debreceni szövetkezeti tag költözhet be saját, modern lakásába

A szervezés alatt álló lakásépítő szövetkezet tagjai részére folyó évben elkészülő 84 lakás közül 64 lakás társasházakban, 20 lakás pedig kétszobás családi házakban épül fel.

A városi tanács a helyi kijelölt bizottság javaslatát figyelembe véve a város legalkalmasabb telkeit beosztotta a szövetkezet rendelkezésére. A társasházak a Dobozi-utca két oldalán, a családi házak pedig a Munkácsi, Baranyai- és Aradi-utcaik által határolt területen nyerne elhelyezést. A városi tanács által felajánlott többi telkek közül a Petőfi-téren és a Vöröshadsereg-útján lévő telkek talajtechnikai okok miatt nem alkalmasak a kivételre kerülő társasházak céljaira, az ú. n. Libakertben pedig hiányzanak a közművek, ezért itt a folyó évben még nem lehet a szövetkezeti építkezéseket megkezdni. Ez a terület a következő évek fokozott arányú építkezéseinek jön számításba, amikor a közműbekötés már megtörténik és a beépítési terv is elkészült.

A társasházak három emelet magasságban épülnek, kétszobás és egyszobás összkomfortos lakásokkal. Minden lakáshoz közös pince, mosókonyha és száritóhelyiség tartozik. A szobák és előszobák tölgyfaparkettával burkollak. Széntüzeési vaskályhák lesznek benne. A fűrdőszobák csempézett kivitelben készülnek, berendezési tárgyakkal (kád, fűrdő, mosdó, W. C.) ellátva. A konyhában gáz-

tűzhelyet szerelnek fel és faliküttel járják el. Minden emeleti lakásnak tizenkét erkélye lesz.

A családi házak kétszobás, összkomfortos, villaszerű kivitelben készülnek. Minden lakáshoz teljes fűrdőszobafelszerelés, konyhai tűzhely, beépített kánya és fedett veranda, valamint fűskamara tartozik. A szobák hajópadlóval a többi helyiségek mozaiklappal burkoltak. A házak 200 négyzetméter telken épülnek.

A Népvezetési Tanács nagyjelentőségű határozatot hozott, amely további kedvezményeket biztosít a szövetkezetbe belépő dolgozók részére. A legfontosabb ezek közül, hogy az eddigi 8 éves várakozási idővel szemben társasházi lakásoknál 5 év, családi házaknál 6 év az időhatár, amelyen belül fokozatosan minden szövetkezeti tag beköltözhet saját családi otthonába. Ennek megfelelően a szövetkezeteknek minden évben nagyobb számú lakást kell felépíteniük. — Azok részére, akik a lakások építési költségének 25 százalékát rendkívül törlesztésként egy összegben befizetik a várakozási idő egy évvel megrövidül. Az a szövetkezeti tag, aki 1000 forintot meghaladó rendkívüli törlesztést teljesít, kérheti, hogy ezt a törlesztést bizonyos időszakra számolják el. Ebben az időszakban kívánása szerint vagy egyáltalán nem fizet törlesztő részletet, vagy csökkentelt havi összeget fizet. Különös kedvezményeket nyújt az N. T. határozat az ú. n. kétféle dolgozó részére.

7 oldal

Táviratban üdvözölte Rákosi Mátyást a debreceni gyapotértekezlet

A Debrecenben megtartott Fodor Etelka a hajdúsó-

hajdú-biharmegyei gyapotértekezlet folytatásos ülésén további versenymozgalom alakult ki. A felszólalók feltárták eddigi tapasztalataikat, meghallgatták az újabb agrotechnikai módszereket és eljárásokat és további eljárásokat és további versenykihívást, felajánlásokat tettek.

Ekes Gyula, a szentpéterszegi február 24. termelőszövetkezeti csoport képviselőjében gyapottermelési versenyre hívta ki a bereettyóújfalui Dózsa termelőszövetkezet tagjait.

Haraszti Júlia, a biharkeresztési állami gazdaság női brigádvezetője versenyre hívta ki a komádi állami gazdaságot. Nagy taps között jelentette ki, hogy 50 tagú női gyapottermelési brigád működik, minden holdra jut egy női dolgozó.

Csiki Sámuel a darvasi állami gazdaság vezetője versenyre hívta ki a zsákai állami gazdaságot és egyben csatlakozott ő is a 10 mázsás átlag mozgalom-

hozsolói Lenin-csoport képviselőjében elfogadta a szoboszlói „Kossuth” kihívását és ugyanakkor versenyre hívta ki a földesi „Petőfi”.

A jelen voltak mind csatlakoztak a 10 mázsás mozgalomhoz.

Boné Béla balmazújvárosi dolgozó, aki a múlt évben országos viszonylatban is kimagasló terméseredményt ért el a gyapottermelésében, javasolta, hogy az értekezlet táviratban üdvözölje Rákosi Mátyást, a magyar nép szeretett vezérét. Fejezte ki az értekezlet köszönetét és halálját, hogy a kormányzat lehetővé tette és támogatja a gyapottermelést és fejezzék ki haláljukat és köszönetüket a nagy Szovjetuniónak, a békétfőbor hatalmas érének a nekünk nyújtott állandó és hathatós segítségéért, további jó munkát ígérve és vállalva.

Az értekezlet egyhangú lelkesedéssel fogadta el és határozta el a távirat elküldését és hosszan

melegen ünnepelte Sztálin és Rákosi Mátyást.

Ezután az értekezlet Magyar Géza központi kiküldött és Weimar Jenő, a mezőgazdasági osztály gyapottermelési vezetője szakszereit felvilágosításai után, egyhangúlag elfogadta a határozati javaslatot:

„Betartják a gyapottermelésénél a most közölt agrotechnikai eljárásokat, elvégzik a talajelőkészítő munkákat, simítóztást, boronálást, gyommentessé teszik a vetésterületet. A vetést legkésőbb április 30-ig elvégzik, a vetőmagot 4—5 cm mélységbe helyezik, a kapálást, gépi kapálást pontosan végzik, minőségileg is jó munkát végezve, a kacsolást és telejlesztést Liszenko szovjet akadémikus módszere szerint eszközzük, a növényápolásra nagy gondot fordítanak és a betakarítást is lelkiismeretesen szemrevételező nélkül végzik, elkövetve mindent a 10 mázsás átlagtermésért, kiépitve a verseny-szellemet.”

ASSZONYOKNAK

A NEMZETKÖZI NŐNAP a béke harcos ünnepe

A „Lila álmom“ és a „Májusi fantázia“ halála a debreceni ruhabemutatón

A Váci-utcai pesti divatszalonokban lázas izgalmat váltott ki egy-egy szezon kezdete. Mindenre elszánt divattervezők már jóval a szezon megindulása előtt, már télen benyújtották legújabb tavaszi kreációikat s az „előkelő“ pesti szalonokban efféle társalgást lehetett hallani:

— Gyerekek, tegnap a Festicsek zsúrján halottam, felül tűzött, nagyfodros, bokán felül végződő ruha lesz a divat... Cuki nem?

— Semmi, a Prónaiék egészen másban törtek a fejüket! Idehozatták fél Páris.

— Drágám maga téved, ha azt hiszi, hogy felülmúlja Hérváriékát!

— Cukkedli mind! A papám millióiból úgy öltözöm, hogy mepeukkad a város.

És így tovább. Párisból, meg Londonból importálták a divatot és importálták a szívüket és gondolataikat is. Nem maradt abban szemernyi hely sem, hogy az itthoni égbekjártó igazságtalanságokon akár egy percig is elgondolkozzanak.

Odeszchiki Jekaterina megvette a horribilis beléptidő tavaszi divatbemutatót a „Májusi fantázia“ című eredeti párisi modellt, valamelyik pesti vezetőkre kreációját. Egyszer felvette. A jobbízű emberek elmosolyodtak, de volt ebben a mosolyban valami keserűség is) aztán a „Májusi fantáziát“ behajították a szekrény mélyére. Ára annyi volt, mint egy munkás tíz hónapi keresete. A Pallavicini örgről lánya is vett ilyen. Nem sokban különbözött az előbbtől, de mert „Lila álmom“-nak nevezték, kétszeres árat kellett lefizetnie. Ekkor aztán elégedettek és boldogok voltak, mint a jóllakott állatok és egymáson kószorú-

ték a nyelvüket, ahogy csak gyilkos rosszindulatukból futotta.

Ma már ez a múlté. A Központi kultúrthozon díszteremben megtartott divatbemutatót a dolgozók vettek részt. A ruhák, amit bemutattak az állami ruházati ipar termékei. A bemutatók, nem ismert kokottok soraiból toborzott manekenek, hanem maguk az áruházak dolgozói. A terem zsúfolásig megtelt, a divatbemutatónek hatalmas sikere volt. Olcsó és tetszetős ruhák, mind a legjobb minőségben vonultak el a dolgozók szeme előtt. Egyet kettőt felsorolunk belőlük, tanácsadóként a tavaszi vásárlásokra. A ruhák mind készen kaphatók, az állami ruházati boltokban.

A színes végigdobó melényeknek nagy sikere volt. Nagyon bő, húzott szoknyával mutatták be őket, magasan felállított gallerral. A gallér alá izlés szerint kockás taftszalagot tehetünk, ami igen színes viselet. Ez az összeállítás valószínűleg erős konkurrens lesz a tavaszi kockáké.

Csinos munkaköpenyeket is mutattak be. Férfiaknak és nőknek is egyformán helyes, ha munkahelyükön nem a hétközmunkahelyen jó szolgálatot tesz az új ruhakölény, melynek köztényára van és mégis ruhaszolgálatot tesz.

Nem egy bóbáru bakfiskabót láttunk. Nagy rávarrópt szokás szépformájú fagombok, stennal gallér díszítettek. Sötétbarna kockás anyagból készültek. Felhajtás is volt bennük bőven, ha „nagykis lány“ mégis nőne.

Általános örömet váltott ki, hogy a divattervezők két oldalon hordható kabátokat is terveztek nagyjából változatlan. A téli forma, könnyebb tavaszi anyag-

ból. Divatba marad a „szokott“ sapka, nagyobb ellenzővel, úgy „szintén a törökös „fez“ és az úgynevezett „rembrandt“ kalap az eddigi rojtok és bojt helyett, egyetlen nagy ferdén elhelyezett színes tollal. A férfi ellenzős turisztasapka (micsapka) nagy kockás változatban, most a nők fejére kerül. Olcsó és egyszerű viselet.

A kulikabátok színes változatai megmaradtak, de a tavaszi kabátokban az egyszerűbb testhez simuló darabok uralkodnak a teret. A szoknyabúza a szokottnál is nagyobb teret hódít, a későbbi meleg időkben pedig nagy kárléje lesz az újítottan holerós ruháknak, nagy színes virágokkal.

Általánosságban: A szoknya rövidebb, szoknya a hat-nyolc felhúzás (öt centi magasság) sem ritkaság, a holl kevesebb, a vonalak mindenütt egyszerűbbek. Ezt mutatta a központi kultúrthozban rendezett ruhabemutató.

Ha baromfit tartasz, a burgonya hóját föld meg, kevesebb szemes eledelt kell etetned az állatokkal. A baromfiak eledelt ne szórd soha a földre, mindig vályúba vagy nagy, széles deszkára. A földre az állatok betanították te eledelt, de a vályúból, deszkáról egy szemig megesszük.

Mosdálj edényekre, ha nem mosogatsz, azonnal önts vizet. Edényeiből lesz a munka, kevesebb meleg víz kell, mert nem szabad rá az élelmiszer. Az edények öntője, akkor is mosd meg azonnal, ha nagyon sok más dolgod van, legalább törd ki papírral, ronggyal, hogy foltoz ne legyen. Könnyebb lemosni. Időt, melegvizet spóroltál!

Negyvenegy évvel ezelőtt a kopenhágai Nemzetközi Nőkongresszus résztvevői egyöntetű lelkesedéssel határozták el, hogy minden évben, március 8-án Nemzetközi Nőnapot tartanak. Azóta március 8-a a nők harcos tüntetésének napja lett. A magyar nők most még nagyobb lelkesedéssel és még jobb munkával készülnek március 8-a megünneplésére, mint azelőtt, mert tudják, hogy az idei nőnap sikere egyben a béke-évtörvény újabb sikerét jelenti. A béke pedig a magyar nő számára a szocializmus építését, szabad életünk még szebbé tételét jelenti.

Népi demokráciánk törvénybe iktatta a nők egyenjogúságát és ez a törvény valóságává vált. A nők egyenjogúak lettek a férfival. Szavazati joguk van és a nép államának minden fontos örhelyén megtaláljuk őket. Traktoristák, közművesek, tisztes elnökök, néphadseregünk tisztjei, tanácselnökök lettek és a miniszterek, miniszterhelyettesek között is ott láthatjuk az asszonyokat. Munkájukkal bebizonyították, hogy éppen olyan jól megállják helyüket mindenütt, mint a férfiak. Sztahanovisták, élmunkások, munkaérdemrendesek kerültek ki közülük.

Allamunk minden segítségét megadja ahhoz, hogy a nők elfogadhatóságát új helyüket az életben. A bölcsödékben, napköziotthonokban a gyermekek ezrei részesülnek gondos ellátásban és ezalatt édesanyjuk nyugodtan dolgozhat. A legelődött falvakban is bölcsödék napköziotthonok biztosítják, hogy a dolgozó parasz-asszonyok is részt vehessenek a termelésben.

A minisztertanács új rendelete az anyasági érdemrendről és érdemremről — amelyet a sokgyermekes anyák fognak megkapni — szintén

annak a szerető megbecsülésnek a tanujele, melyben a magyar nép a dolgozó anyákat részesíti.

Ezt a megváltozott szép életet irigylik tőlünk az imperialisták. Az uralmuk alatt lévő országokban a nőknek valóságban alig van joguk. A férfiak nyomorúságos bérének csak a felét kapják. Apró gyermekeiket magukkal viszik a poros, egészségtelen levegőjű gyárba, vagy a földekre, ahol egész nap tűz a Nap. A gyarmatokon 14—16 óráig, vagy még tovább dolgoztatják a nőket. Azt szeretnék az imperialisták, ha a mi felszabadult asszonyaink és leányaink is hasonló sorban élnek. Ugy gondolják, ha a háborúba sodorják a világot, akkor sikerül ez a tervük. Mesterkedéseiknek azonban gátat vet a Szovjetunió által vezetett békétörvény, melynek a nők is harcosai.

Az imperialisták félnek az anyák mérhetetlen nagy erejétől, ezért nem engedik Párisban működni a Nemzetközi Nőszövetség központját. Az asszonyok és leányok harcát azonban nem tudták megállítani. Sztálin elvtárs nyilatkozata bebizonyította, hogy a háború elkerülhető és most mindenki, a nők is kétszeres erővel küzdenek a háborús gyűlölgatók ellen, az imperialisták ellen.

A világ asszonyai és lányai különböző módon ünneplik ebben az évben március 8-át. Az imperialista rabszolgákban a munka megtagadásával, harcos tüntetésekkel. Korea lányai fegyverrel a kézben, a népi demokráciák — mi magyarok is — a szovjet nő példájára jobb és több munkával. Egyben azonban megegyeznek az ünnepeik. A világ asszonyai és leányai — köztük a magyar anyák is — a béke harcos ünnepevé teszik március 8-át.

Koroda Miklós:

Eszti

Harmadéve alapította tíz kunsági szegényparaszt a túrkevei Vörös Csillagot. Most az ország legnagyobb termelőszövetkezte: igazi nagyüzem, kilencezer holdon gazdálkodnak az egykori nincstelenek és középgazdák. Az első esztendő: 1949 küzdelmeiről szól Koroda Miklós írása, kisregényének következő részlete:

Zeng, zsong a határ, a langyos levegőben olyan szagok úsznak: ha abból csinálnának illatos vizet a vegyészek, vetekedhetne talán a bolgár rózsaszőlő is. Csattog a fülemle, dalolnak a leányok, pompázik a május a nagy Kunszágon.

A Vörös Csillag kukoricaföldjén kapálnak a csoporttagok. Csakúgy hamarjában állítják fel a munkacsoportokat, nem nagyon ismerik ki magukat az emberek, még Gönczi Sándor, a csoport elnöke sem érti a módját. A pásztól részre idős Seres Jánosék mentek huszonhárom magukkal. Javarésztük tavalyi tag, az alapítók közül való, de már akadnak újak is. Az egyik táblán lókapával dolgoznak, a másikon a kézikapát húzzák. Kevés még a ló, a gép, a szerszám, de akkor is időben kell végezni. Lássák a csoportra kíváncsian figyelő középgazdák és a figyelmű mögött lecsúszó zsírosok: jó kezekbe került a 369 hold. Nem veri a gaz a kukoricát, nem engedik, hogy össze-tömődjék a föld.

Tóth János a lókapá mögött ballag, nagyon ügyel, nehogy betemesse. Lenke lóba a zsenge, fiatal tehenet. Pütyörészik, nem maradhat szótlan annyi pezsztető, bolondító hang hallatán. Magas, szelíd, barnaarcú legény, a szeme olyan mosolygós, hogy nem állhatják nevetés, vagy pirulás nélkül a leányok. Kíváncsi Eszti nem állja: villognak az apró, fehér gyöngyök piros szájában, amikor szeme találkozik Jancsival. Olyan a lány fogása, mint a tejszokoló. Már ettől az emléktől is dalolhatná, de lenke a legénynek, aztán a munka is jól halad ilyen időben, jószagú májusi reggelen.

Tele a szíve, mint a mézzel a dolgozó méh potroha, amikor megtér az akácfavirágos mézlege-öröl. Most lépett a csoportba, a tavaszi egyesülés után néhány napra. Apja csak hűmmögött, nem tanácsolta, de nem is ellenezte. Gondolta: had próbálkozzék a gyerekek, maradnak még otthon eleget. Hatan. Kisebkek, nagyobbak, Jancsival amúgysem lehetett bírni, amióta szeme láttán változik, újul körülötte a kunsági világ. Ha nem sikerül Jancsinnak: legfeljebb visszajön, nem történt semmi... — okoskodott az öreg Tóth. Nem esett eszbe az apa tekintélyen, hiszen nem mondott igent. Ha meg bevállal a közös gazdálkodás: a fiú utat csinált az apjának. Ennyi ravaszsgót már megengedjen a világ a sokat csalódott, nagyot próbált jász-kunoknak... — Nem jössz közénk, ha tudod! Inkább Esztiéknél melegszel. Molnár Lajos portáján még májusban is akad tavalyi zsírozó... Jancsi a leányra néz, a hangja

Esztire gondol: versenyre szeretne kelni az ekekapát húzó Lepke fejé föött szállingózó madarakkal.

A tulsó táblán hajladoznak a leányok, asszonyok, piros főkötők, meg babos kendők tarkálnak a harsanó zöld kukoricatáblán. Mikor früstkölre félbehagyják a munkát, Margit feléje kiált:

— Aztán Eszti! miért nem hoztad magaddal?

— Majd engedné is az apja Molnár Esztit a csoport fölédjé kapáni? — néz vissza Julis. Odáérik a lányok, csevegetnek, bugyborékol a hangjuk, összeakaszkodva, csoportosan mennek a pléhenre, akkora szelét kavarnak a kedvükkel, mintha fúrjesapat rebenne fel hirtelen a kukoricából. Jancsi kifogja a lovat, odacsappja legelni az útszéli, soványka fűre, aztán letelepszik a többiek közé. Kibontja tarisznyáját — inkább csak amolyan nagyobb vászon, zacskó. — Szalonját, kenyeret, hagymát vesz elő. Nagyot kanyarít, amikor látja, hogy idős Seres János valami sárga lepényt törkétél. Az öreg elkopja Jancsi tekintetét, társaira pillant, hamisan hunyorít:

— Ugy látom, nem tudod a csoportból szokást. Mi kukoricamélt früstkölünk, nem futja másra...

Margitka a legényre pillant, úgy ugratja, mintha a fonóban lennének.

— Nem jössz közénk, ha tudod! Inkább Esztiéknél melegszel. Molnár Lajos portáján még májusban is akad tavalyi zsírozó... Jancsi a leányra néz, a hangja

komoly, de a szeme most is játékos:

— Früstkölünk mi még az öreg Molnárral... de Esztivel bizonyosan, az tudom!

Most Teri szeme villan. Tréfának szánja, de bizony kicsit dühös:

— De nagy legény vagy, Jancsi! Nagy a begyed... Hát azt hiszed, oda adja Molnár Lajos a leányát csoportbelihez? Tizenhat-holdas gazda az öreg...

— Ha nem adja, akkor is viszem...

— Olyan biztos vagy a dolgodban? — szaporítja a szót Teri.

* Jancsi a hagymát szédesíti apró gerezedekre, a lemetezett száronához, kezeféjével hátratorlja a kalapját:

— Öszeédesedtünk... — és összetűt a nyál a szájában, mint amikor selyemcukrot kinnálnak a kisgyermeknek. — Jó dolgozó leány, nem fél a munkától... Megbeszéltem mi ezt. Eszti biztatott, csak menjek előre, helyet csinálni...

Margit megrántja a vállát, lecsúszik babos kendője a mozdulat szeléd hevével:

— No, majd éppen Eszti! Magának való leány az! Nem kell annak a csoport...

Tóth Jancsi csak dűnnyög: meglátjátok majd... aztán jókora szájonát tűz a bicskája hegyére és odanyújtja idős Seresnek.

Az öreg megrázza a fejét.

— Edd csak, fiam! Jó nekem

a málé, amíg kerül szájonra odatas az asztalomra. Kibírjuk most már újig. Nevelődnek a szülők, a csoport dísznei, a mieink...

Jancsinem hagyja annyiban:

— Magukkal vagyok, a Vörös Csillaghoz tartozom, jobban, rosszban. Fogadjátok már el, János bácsi, jó szívvel adom, én meg ennék a magukéból!

Igy aztán megegyeznek, Jancsi harap a kukoricamáléból, a többiek falatoznak a szalonmájból.

— Most még kicsit nehéz... — tűnődik idős Seres János. — De majd az őszön! Meglátjátok!

Ha majd azt látjuk, amit mi vetettünk... a Szovjetunióban is így kezdték...

A dűnnyön piros kendőt lobogtat a szél. Fiatal leány tart a kukoricaföldnek. Jancsi már a tépett derekú, öreg akácnál megismeri a járásáról Eszti. Nem szól semmit, csak a szemével kísérgeti, vezetgeti hozzájuk. A leány odaér, köszöni, kicsit zavartan, de a hangja már bátor, amikor letelepszik és odaszól Jancsinak, de úgy, hogy a többire is tartozzék:

— Eljöttem segíteni... ha befogadtok... Tegyetek próbát és ha bevállal, lehessen én is csoporttag...

— Hát apád? — szól a csendben idős Seres. Eszti felveti a fejét:

— Bizzák rám... majd jön utánam! Csak lássa, hogy boldogul a leánya.

8 oldal

1951. március 4.

A Református Kollégium Arany János ünnepélye

A debreceni református kollégium „Arany János” szavalókörusa névadójának tiszteletére irodalmi ünnepélyt rendez a kollégium oratóriumában ma vasárnap délután 6 órai kezdettel. A nagy érdeklődésre való tekintettel az ünnepélyi hétfőn délután 5 órai kezdettel megismétlik.

„Arany János ébresztése” a műsor első száma Kovács György előadásában, majd a leánygimnázium ének-karja Kodály: Nagyszalontai köszöntőjé énekli. Arany-versek következnek ezután, amelyek bizonyítják: Arany János a szabadságharc leverése után sem felejtette a hantot. Így hangzik el Szabó Lajos tolmácsolásában az 1850-ben írt Koldus-ének, amely megrázzón mondja el, mint jut koldusbotra a hiéstelel paraszt, a szabadságharc hőse, majd a Bach-korszak legsötétebb rajza, a Flammak című költeményt halljuk, Makkai Anikó szavalja 6 utána Békési Ella Gondolatok

a békekongresszus felől című Arany-verseket adja elő, amely a kapitalista társadalom ellentmondásainak feltárása. A fiú- és leánygimnázium vegyeskarának énekszámát követően a szavalókörus az V. László balladát adja elő. Balogh Piroška pedig az Ágnes asszony című balladát szavalja. Ez a két költemény Arany fegyvertelen létezését bizonyítja az ényemek ellen, akár csak a walesi bárdok című ballada, amelyet Virág Lajos ad elő. Dr. Nagy János tanár tart ezután előadást Arany János balladái ötletességéről. Szünet után az ünnepély műsora megmutatja Arany János, mint önt létet a csüggedésbe, mint nevelő hűségére nemzedékét. Szigthy Edit, Szilágyi Miklós, a Széchenyi emlékezőt, Rendületlenül és Magyarban című költeményeket adják elő. A műsört az egyéves szavalókörusről szóló megemlékezés zárja be, amelyet Szutor Ilona mond el.

BÉKEGYÜLÉS

a csapókerthi váróteremben

Este a csapókerthi váróteremben egy-egyben gyűltek össze a négyegyházi csoportok egy nagy 324-es mozdonnyal. Az ünnepélyt nagy füst és gőzfelhők takarják el a látást és a mozdonnyal a szerelvényekkel foglalkozó utasok azonban útmaradnak. Az-ahogy nem is utasok, hanem jölször áródi útker. A debreceni csapókerthi lakói jöttek ma itt össze békegyülésre. Ba a Gábor békebizottsági elnök tart beszámolót a háború és béke kérdéséről. Szól Szatlanak a Pravda munkálatsa előtt tett nyilatkozatáról, beszél a Pártkongresszus döntő jelentőségű szónoklatáról. A hallgatóság szíves figyelemmel hallgatja.

— Meg kell vednünk a békét — csattan kedélyesen a fel szólítás. Mi dolgozók nagyon sokan vagyunk az országban e millióra rög a számunk érte a világon. Több mint 800 millió

dolgozó a világnak aláírására teti békét a béke megvétele mellett. Ezek a dolgozók megakadályozzák a háborút, munkával építik a békét!

A beszéd elhangzott. Elsőnek Szilvási János emelkedett hozzájárulásra, utána beszéltek a többiek. Tányművet, keresetlen szavakkal adták elő gondolataikat. Szív és értelem sugárzott a szavakból. Erő és öntudat és főleg igazság. Ebben rejlik a mi erünk. Van igazságunk és van is erünk, hogy ezt az igazságot érvényre is juttassuk, szerje a világon.

Február 28-án a Községi Expresszóban gyűltek össze a debreceni Vendéglátó Vállalat dolgozói, hogy beszéljenek a béke kérdéséről. Hajdu Bertalan ülőpöze után az új elnök, Szűcs Barna megnyitja a körbeszél, majd Kereskenyi László tartott előadást, melyhez igen sokan szölköztek hozzá a Vállalat dolgozóitól. Elsőnek Suppini Gyuláné, majd Somorjai Frigyes, Szalmári József, Arany Pál, Varga Istváné, Sipos Endre, Köszter Vilmos szölköztek hozzá a felvetett kérdésekhez.

Anyakönyvi hírek

Születések: Mihalik János, rendőr, Szabó Zoltán, Barabás u. 15. Aranykai, Szegedi János, géplakoskísérő, Héll, vezér u. 11. László.

Házasságok: Bredán Tivadar földművelésügyi hivatalnok Mester u. 53. és Szócska Emma Dozsa u. 13. Bocska Károly s gyilvántartó Szonyeri u. 41. és Badár Gizella Keresztési u. 31. Harmati Ferenc szőlőművelő Martinka 53. és Kics Eszter Nagyváros 119. Husi László pénzügyi elnök Hízigató Teleki u. 1. Kuncz Ilona Széchenyi u. 20. Kálapes László asztalos s családtag u. 2. és Farkas Judit Ezerérek u. 50. Kárpát István ál gazd. technikus Bótvó u. 44. és Röt Julanna Eötvös u. 44. Kics József bontogató munkás Császár Péter u. 77. és Kovács Ágnes Péterfia u. 48. Kics Sándor alk. munkás Borzán G. u. 4. és Bodnár Róza Hévíz u. 9. Konkoló Jászó szőlős s Eötvös u. 11. és Tóth E. szőlő-kut u. 29. Miskolci János és Halap 85. és Tóth Marai Helén 62. Németi János épít. Szotyori u. 16. és Füzési Róza Tóthotom u. 14. s a 6. László szakértésigiző, Iserczur u. 2. és Balogh Klára Széchenyi u. 65. Szabó István üzembelátó Kút u. 123. és Szanyi Irén Homok u. 29. Tóth István vízvezeték-szerelő Jósika u. 9. Tóth Imre dohánygyári munkás Mester u. 29. és Krájszék Irén Mester u. 29. Vetsi János MÁV u. 10. és Teleki u. 66. és Nagy Mária Teleki u. 96. Veszprémi István és Völö Rákóczi u. 7. és Szabó J. és Bocska kert, Varga Tibor Vöröshá-

szerezték 75. és Levka Ilona 5. s u. 4. Kramai Gyula normaliszámoló Pál, loel Jenő u. 8. és Mándy László Luther u. 15. Sztur Sándor válog. szerelő munkás Belső u. 9. és M. darász Piroška Bezdud u. 9. és V. és Gyula személyzetű 65005 N. ny. hontobány és Csizsara Anna Mária u. 53.

Házasságok: Zámódsz Béla tégla- gyári égetőmester 76 éves Kossuth u. 41. Konez Béla posta munkás tanácsos 47 éves Harvan u. 3-5. és Szabó Andrásné M. Kára 17 éves Klauka u. 9. és Nagy Sándorné Tóth Julia 91 éves Honvéd u. 62. Moyses István 91 éves Honvéd u. 62. és Teleki u. 28. és Róka Gyuláné Katona Julia Ómalom u. 9. és Pózor Pál 14 napos Hajdúböszörmény, Szabadhajdu u. 32.

— Készülődés az ukrán művészi és irodalmi hétre. A harkovi „Sevcsenko” színház művészei lázasan készülődnek a Moszkvában megrendezendő ukrán művészeti és irodalmi hétre. A színház a moszkvai művészeti hat keretében legkiválóbb színműveit mutatja be, sőt új darabot is színpadra visz. G. Mdivani „Jóakarató emberek” c. színművét.

9 oldal

Hírek

Hűs-fokok fagyok Lengyelországban

Százévföldünk legnagyobb részét hideg levegő borítja. Csak a nyugati és déli részeken van melegebb idő. Szombaton hajnalban Lengyelországban és a Szovjetunió nyugati vidékén —19, —20 fok volt. Közép-Európában mindent fagyott. Ezzel szemben nyugaton, továbbá a Földközi-tenger és a Fekete-tenger környékén 5—10 fok melegebb mértek. Haránokban pénleken nagy hőmérsékletkülönbség alakult ki a nyugati és keleti országrész között. Szentgottárdon 0 fok volt, míg Békéscsabán 10, Túrkevény pedig 9 fokot mértek. Szombatra már átérted a hűvösebb levegő a keleti megyékbe is, és átlagban 5—8 fokot mértek. Szombaton hajnalban Sopronban —3, Balán a talajmentén pedig —1 fok volt. A hegyekben tovább tart a hó.

Várható időjárás: Jobbára borult, párás idő, többfelé havazás, havasos és mérsékelt, időnként élekes szél, a hőmérséklet alig változik. Várható hőmérsékleti értékek: reggel —3, 0, délután 2—5 fok között.

RÁDIO MŰSOR

KOSSUTH-RÁDIO: 7: Zenés vasárnap reggel 8: Hírek 8:30: Szív küldi szívnek szívesen, 9: Egy falu — egy néző, 9:50: Könyv és a komoly zene, 10:30: Béke és szabadság, 11: Bocska János, 11:25: A Béke zenekara játszik, 13: Zenés posta, 14:10: Kisopera, 15: A Moszkvai rádió műsorából, 15:30: Kálégyi megyedóra, 15:45: Vízán csúfolódok és népdalok, 16:40: Sportképek, 17:20: Táncezen, 17:40: Kincses kalendárium, 19: Ünnepi hangvételű 20:20: Az acél megédesít, 21:30: Hangképek vasárnap sportjáról, 22:15: A Béke tánczenekara játszik, 23:15: Magyar muzika

PÉTELETRÁDIO: 8: Szlovák táncdalok, 8:30: Falurádió, 9: Ref. vallásos előadás, 9:50: Evangélikus istentisztelet, 10:15: Hangképek, 11: Miska bácsi lemezeiadója, 11:30: Bányászok, 12: Szines muzika, 13: Magyar operaképek, 14: Bartók művek, 15: Képzőművészek, 15:20: Mozart-művek, 15:45: Hangképek, 16: Iskolások rájölje, 17:40: Szív küldi szívnek szívesen, 18: Hangképek, 18:40: Verbunkos előadások, 20:10: Táncezen, 21:30: Toki Horvát Gyula és zenekara játszik, 22:10: Hangképek

Teljesítették... A komádi állami gazdaság négy tehénese a kongresszus tiszteletére vállalta, hogy tehénenként a 11 literes átlagot 12 literre emeli. Hatvani Mihály, Kovács Lajos és Szabó Sándor vállalását 102 százalékra teljesítették.

A Déri-múzeum vasárnap nyitva 10—1 óráig, 11 órakor a régészeti osztályban látatvezezt tarti Ditrői Béláné.

— NEMETORSZÁG brit megszállási övezetének egy kis városában a lakáshivatal elrendelte, hogy — halálos esetben — a templontornyban ne húzzák meg a lélekharangot. Lakáshivatal és lélekharang? — csodálkozik joggal az olvasó, ám a talány megfejtése egészen egyszerű. Nem a kogyelet hiánya sarkalta a lakáshivatalt a merész újításra. Azért történt a rendelkezés, mert alig hangzott el a halálharang utolsó kis esendülése, máris özönével rohantak meg a lakáshivatalt a boldogtalan hajléktalanok az immár végleg „elkötözött” egyén üresen maradt lakásrésze miatt.

x A városi tanács kereskedelmi osztálya felhívja mindazokat az üzemeiket, vállalatokat, intézményeket, intézeteket, hivatalokat, amelyek a városi tanács kereskedelmi osztályán március 2. napján megtartott értekezletre felolást nem küldtek el a pótlégyek igénylésével kapcsolatban, azok a folyó hó 5. napján délelőtt 11 órakor városháza kulturáliságében megtartandó értekezletre egy megbízottal feltétlenül küldjenek el.

— Előadás a Jogászszövetségben. A Jogászszövetség előadás-sorozatában március 8-án, csütörtökön este 6 órakor az Ügyvédi Kamara helyiségében dr. Laczkó Ervin járásbíró tart előadást a „Tervezzék a községi szabályzatokról”.

— RHODE ISLANDBAN (USA) államügyész lett egy világtalan fiatalember. Hivatalbálcése napján elmondotta, hogy 17 éves korában vesztette el szemvilágát és tisztségét egyedül feleségének köszönheti. A hűség asszony több mint három ezer tankönyvet olvasott fel neki. Így sajátította el tökéletesen a jogtudományt.

x DVV hírdetmény. Ertesítjük a utazóközönséget, hogy a pallagi vonalon új menetrendet állítottunk be. A villamosvonatok indulása: a MÁV pályaudvarról: 4.30, 6.30, 12.50, 15.08, 17.30, 22.20 és a Bika-szállótól 19 órakor. Pálalagpusztáról indul 5.15, 7.15, 12.00, 13.40, 16.05, 18.25 és 23 órakor. A menetidő 37 perc. A MÁV pályaudvarról 4.30-kor és vissza 5.52-kor induló villamosvonat csak munkanapokon közlekedik. A 22.20 és vissza 23 órakor induló járatokon csak a kalauz által árusított jegyek érvényesek. Ezen menetrend egy hávi próbaidőre van beállítva. Műszaki vagy közlekedési akadályok miatt előforduló eltérésekért az Iratszolgálat felelősséget nem vállal. D. VV. Iratszolgálat.

x Debreceni városi tanács végrehajtó bizottsága értesíti az összes lóartókat és lótenyésztőket, hogy a fedeztetési időny Debrecen fedállomáson megindult. Minden lóartó és tenyésztő a lovát viheti fedeztetni. Bánkon a természetes foglalkozás megszűnt. Csak a városban van. Minden lóartókat és tenyésztőket, melyek Balmazújváros-hoz esnek közel, azok oda vigyék a lovakat fedeztetni, amelyek Szoboszlóhoz vannak közel, azok szoboszlóra vigyék a lovakat. Minden lóartóknak köteles a lovát befedeztetni.

x A földművelésügyi miniszter rendelte el, hogy a birokban öntözögyepek meghajtására alkalmas 3—100 lóerős teljesítő-képességű meghajtomotor van, haladéktalanul köteles a városi tanács mezőgazdasági osztályán bejelenteni. Aki a bejelentést elmulasztja, 5000 forintig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

x A városi tanács mezőgazdasági osztálya értesíti az érdekelteket, hogy a fővárosban árusításra jogosító östermelei igazolványok érvényességét, amelyek 1950. év folyamán 1950. évi érvényességgel állították ki, további jntékedésig Budapest főváros tanácsa meghosszabbította. Új östermelei igazolványok kiállítását szünetel, az 1951. évi östermelei igazolványok kiállítása ügyében külön fognak intézkedni.

— Hencida kapta a berettyóújfalui járás vándorzászlaját. A járásos vándorzászlóval ünneplik az élenjáró közsegeket, amelyek az időszerű mezőgazdasági munkálatok végzésében, termény- és takarmánybegyűjtésben kimagasló jó eredményt értek el. A hetj teljesítmény alapján hétről hétre kiértékelik, melyik község érdemelje ki a vándorzászló birtoklását. A berettyóújfalui járás vándorzászlaját jó hetj teljesítményével Hencida kapta. Különösen a termény- és takarmánybegyűjtésben ért el javuló eredményt.

— Makárdrágitás miatt indult eljárás Vámosi László polgári füzkereskedő ellen. Üzletében a dolgozóknak a daráltatlan mák kilóját 25 forintért adta a kötelező 13 forintos ár helyett. Lakásán elrejtve nagyobb mennyiségű mákot és sok olyan élelmiszert, tojást, gyufát, zsir stb. találtak amelyek árdrágitó üzérkedés végett halmozott fel. Vámosi már volt ilyen ve közellátásj visszaélés miatt.

— Kinevezés. Dr. Valentiny Tibor bírósági fogalmazót, az igazságügyi MDP alapszervezet titkárárt a debreceni járásbírószághoz járásbíróvá kinevezték.

— DUISBURGBAN főzetanllyamokat rendeztek agglégények részére. Alig kezdődött meg a tanulás, a város valamennyi vén lánnya élkeseredett hangú ellenvélemények özönével árasztotta el a hatóságokat, mondván: ha az agglégények még a konyhaművészetet is elsajátítják, egyáltalán nem is gondolnak majd a házasságra.

— Másfélévi börtönt kapott egy sikkasztó szélhámos. A debreceni megyei bíróság büntetőtanácsa most tárgyalta Kovács József debreceni szabósegéd sikkasztási és ésalási bűnügyét Kovács azzal a mesével hogy o'csó áron zsír és ingeket szállít többektől nagyobb összegű előlegeket csak ki, több ezer forintot velt fel, de természetesen árut nem szállított. Ellopott egy időmérő órát, átvett eladásra kabátot, el is adta, de az árát nem szolgáltatta át az eladónak. Egy nőismerősétől ékszerért csak ki, a sportcérna átadott összegeket is el-sikkasztotta. A bíróság elől beismertő vallomást tett. Elfogatása előtt öngyilkosságot kísérelt meg, de leve nem sikerült. A megyei bíróság másfélévi börtönrre ítélte, három évre eltilotta a közügyek viselésétől.

— ÁLLATORVOS tartott előadást egy francia városkában. A helybeli lap rendkívüli módon ki akarta emelni, milyen csodálatos képességekkel felruházott tudósról van szó és óriási csümbetűkké igy hirdette az előadást. „A nagy professzor a valóságban beszél a barmok nyelvén...” — az Állatorvosi Főiskolán.

— Munkaverseny a technika jobb kihasználásáért. Az ivanovoi „Krupszkaja” szövögyárban szta-hionvosta ferveit dolgozók ki a technika legjobb kihasználása érdekében. A terv megvalósítása lehetővé teszi, hogy a gyár havonai majdnem 63 ezer méterrel növelje termelését és jelentősen fűlszárnyalja a termelési előirányzatot. A szovjet emberek tökéletesen és helyesen kihasználják azt a gazdag technikát, amelyből a szocialista ipar a közlekedés és mezőgazdaság egyre többet kap s új, kiemelkedő győzelmeket aratnak a kommunizmus építéséért vívott harcban.

— STOCKHOLMBAN különös ok szerepelt egy bontópegyben. A fiatalasszony könyvek közt panaszkodja a bíróságnak, hogy férje három rádiót és két gramofont tart allandóan üzemben, off-honában, úgyhogy ő — a menyecske — a szó szoros értelmében... szöloz sem juthat. A házasságot a férj hibájából felbontották, bár az igazságszolgáltatás nem egy férfitagjának fejében megfordult a gondolat: hátha a férj pusztán önvédelemből eszelekedett?!

Mély fájdalommal tudatjuk hogy szeretett édesanyánk anyósunk nagy-mamánk, dédnagymamánk, testvérünk, nászunk és áldott emlékü rokonunk: **ÖZV. NAGY SÁNDORNÉ TÓTH JULIANNA** 91-ik évében hosszas betegség után elhunyt. Szeretett halottunkat kedden délután 3 órakor temetjük a köztemetőben. Lakás: Honvéd-u. 82.

Mély fájdalommal tudatjuk hogy **ZAMODITS ELEK** tégelygyári égetőmester 76 éves korában elhunyt. Temetése kedden délután 1 órakor lesz a köztemető II. A ravatalozó terméből Gyászolják: bánatos felesége, gyermekei, vejei, menyei, unokái, sógorai, sógorónéi és kiterjedt rokon-sága. Lakás: Kossuth-u. 41.

